

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Arm. g. 37

254

107

- Arm. g. 37

— 50776

ሀበቀቴሶቶ
ኢሲፍካሲካሲኒቶ
ኮሲ

ԱՂՕԹՔ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԱՆԴԵՑԻՈՅ

ԲԵՆԻԿ

ԿՈԶԵՑԵԱԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՅՊԱՐԱՆԻ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՑ

ՌԺ—1861

ԱՂՕԹՔ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԱՆԳԵՑԻՈՅ

ԲԵՆԻԿ

ԿՈԶԵՑԵԱԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Ի խորոյ սրտից խօսի ընդ Աստուծոյ :

Ա

Տէր Աստուած ահաւոր և գրան
չեղի, սահման սիրոյ և ողորմութեան,
Քրիստոս թագաւոր բարձրեալ Հօր
որդի, ստեղծիչ ամենայնի, և ան-
դոյութեան գոյացուցիչ, գլխած և
բարերար, օրհնեալ յէտեան հիւ-
թից, բարեբանեալ յիմանալեաց եր-
գով, առատ ՚ի հանուրս, հարուստ
՚ի բնաւս, ահարկու վերնոց, սոսիա-
լի տարերց, սարսափումն սանգա-
րամետականաց, հզոր զօրագունից,
տեսուչ աննկատելեաց, ողորմու-

Թիւն անկէիս, հասարէ յաւիտենեաց,
 ձեռնկալու տեսչութեանց և անտես-
 չութեանց, ապրեցուցիչ, գարմա-
 նիչ և կենցոցիչ, որք բազկացնաջ
 գոն 'ի բնաբար բարւոյգ, երկայնա-
 միտ և բարեխնամ, և ապաւէն առ-
 քեզ ձայնեցելոցն : Բժիշկ երկնա-
 ւոր անձառ գովեստից, որոյ հրա-
 մանգ է գեղ կենաց . լոյս և կեանք
 որ կարգան առ քեզ, յարութիւն,
 նորագութիւն և քաւութիւն մեռե-
 լոց անձանց, երանութիւն, թաղա-
 ւորութիւն և արքայութիւն հրաւի-
 րելոց 'ի քէն, շարժող գթութեան
 հօր և հոգւոյն, սրբութիւն, արգա-
 թութիւն, և յանձարակամ երանա-
 թիւնգ միութիւն մարբեցելոցն 'ի
 քէն : Զոր և նա յաւիտենից կորա-
 տեալս պիմեալ 'ի վարմն քո անդնեցի
 գթութեանդ ազատեմ, և զանշաթի
 շարժմն իմ 'ի լուր երկնի և երկրի
 հրապարակեմ, առաջի տալր իա-
 ջն գրոշմելոցն, կնքեալ անկաս-
 իտքիւրդեանդ Աստուծոյ . և քառ ա-
 ւաղաթին վարկառեմ առ քեզ պաշտ
 իմ, և իմանալի բարբառով բախեմ

զգուշան անթիշաչար քո տերութեդ ,
քր մահապարտացն քոց և միտըցն
յարիւն անհասիդ՝ հայցելիք զթողու-
թիւն :

Յիշեալ զիս ողորմութիւնդ ան-
բաւ , և զոր արդուցեր աւազակին ,
արքա ծախաւեղցա , ժրան զի կենդա-
նի ևս այժմ տեսանեմ զքեզ մազքս
'ի վերայ կենդանարմատ փայտին , և
զխաղաղիս արեան անգէն խիստ առաջի
իմ արտաքս հասեալ , և 'ի շրթունս
քո այժմ հարեալ կայ ճաշակ լեզւոյն
և քոցախին . և ճայնդ օրհնութեան
առ հայր զեկի եկին ազազակէ . և որ
պէս միշտ կենդանի 'ի ծոցն անխն-
նաք ըստ էութեանդ , և եիր 'ի գիրկս
մեր մարմնաւորութեամբ , նոյնպէս
անմահ մնաեալ կենդանի մարմնդ
գեռ ևս 'ի վերայ կենաց փայտիդ՝
ծախածաւալ մեղաթաթաթախ աշացա
իմ տեսանի :

Արդ զնոցն խիս զօրն զայն ահեղ ,
որ զճաշակ մահու արքեր , և զան-
ճառ խորհուրդ երեքսրբեան տերու-
թեանդ որ 'ի ժաման յայնմիկ զօ-
րացեալ եղև , և զխաւաւորն քո լը-

մարտիրոսական կիրառաւ ընտանիք
բարիք բարեխօս ունիմ, անխմանաղի
անհատ հաւթն Հօր և Հոգւոյդ : Ար-
ձակեալ առ իս զիմանալի բարբառն
երանաւէտ որպէս առ գառնապար-
տեալ աւազակն, և բոց ինձ զկնքեալ
դուռն դրախտին՝ յարմէ արտասահ-
մանեալ եղէ, և զանբաւ բիւրա բիւ-
րուց զաշխարհակշիւտ ամբն խղեա
բեկոգքդ զոր ևս ինձէն հրարորաբ
ձեռք իմ սլտարատեցի : Վասն որոց
չունիմ իմաստութիւն հոգւոյ, խօսք
լեզուի և բարբառ բերանի զանբաւ
չարիս իմ պատմել, և զսնտահման
անօրհնութիւնս իմ առաջի ամենա-
տեպողիդ արտայայտել : Մեղայ պար-
տապանս անբաւ գանձուց, անկէն-
դան մահու, ձաղելիս մեղայ, իբար-
ձանց երկնից ընկեցայ, միւլ չաւառ-
ւել քան զկշիռս ընթանց վարաց գի-
ղեցի : Կենդս իմ, կենացն յախտե-
նից կորուստ ամի : Բազին և խոհեր
կորուսելին գառայ : անցարգար բա-
ժակս մահու, անմարգարութեան զը-
տիչ, մտաւի պարծմնօք պանու-
ռեալս, յամենայն իրա միտաբարդս :

եղեալս՝ կուտեցի բազմաթիւ յան-
ցանս, հիացմունս՝ հոգս հալաղա-
կանս անմահն մեղաց, անհնարա-
ւորան թուականութիւնս մտաց ան-
բարգելիս :

Եւ արդ տէր Աստուած, յիշեա
լքս անսահման սէր յաւիտենից, և
արկ առաջի անեղբայրական գթութեդ
դնեբգործութի բարերարիդ եղեալ
'ի գալթս գաթս, հիաղորս և հրաշա-
պատումս. անկատեալ անբաւ բարձ-
րութենեդ զխորս խաւարի, և զհա-
մահաւաքիչս ամենայն ապականա-
ցու կրից : Ընկալ զաղաչանս չա-
րալլուկ շանորգոյս, ըստ քում անյի-
շտաբ բարերարութեանդ. և խո-
նարհեա 'ի խնդրումս խորատու
զիւղոյս 'ի վիհն կորստեան. Բաց զան-
սորառ գանձարան կենացդ յաւիտե-
նից. շնորհեա գեղ թողութեան փը-
տեալ և ապականեալ ոգւոյ մահա-
հարուած գանելոյս. որ շաղկեալ
արեւոյութեամբ չարին հնգեկին ըզ-
գայութեամբն, իբր զձուր հեղաց յա-
մենայն մատանս մեղաց. ոչ կառա-
ցի զպա քնառ 'ի բարձունս երկնից,

և ոչ զգիւածոր հանգիս հրեղինացո
նկատեցի, այլ միշտ և յաւէտ զհե-
ղեղս հոտանաց ահաբնադուր անօրէ-
նութեանց իբր զսահման տինդերա-
կործան ջրհեղեղին ժայթքեցի 'ի
մեղասակեր մատցա առաջի աներեւա-
թից անսողիդ . և զհամբոյն տարե-
րացս առաջակացուցի զտեսակա և
զերկնային զինուորութեանցդ գառ-
նացուցի զհանգէս . զի համբարս
խանթից խաւարասէր իշխանին յիս-
կըզբանց և այսր հասեալ՝ յիս կոր-
դեցի : Եւ թեթեւ և նուազ դատա-
յաչա իմ այնքան ծանուն անգուցից
հեղեղաց չարին :

Եւ արդ իրպէս կացից յանդիման
ահաւորիդ Աստուծոյ, և որով ամե-
թով ակնարկեցից 'ի բարձունս . մը
լեզուաւ կարգացից զանուանելիդ,
և կամ զնր մեռն կարկառեցից առ
հզօրդ . զի խորտակեալ բեկեալ ման-
րեալ գիշատեալ գազանաբեկ եղեալ
եմ յամենայն մասունս մահաւ հըն-
գեկին զգացութիւն, ամենայն տա-
տիս հարուածեալ, և անմահ մահով
գրուեալ 'ի դուքն ապականութե .

յանքաւ բիւրս բիւրաց անգունդս
անկեալ . և զբաժակ ցաւանս ընա-
ւիցն արբեալ . զճաշակ գաւնութն
մկրկածին բոցոյն այնքան խորա-
ցեալ վնհիցն յիս գրաւեալ . քանզի
բարձրացեալ մեղք գառց քան զեր-
կինս , և խոնարհեալ անօրէնութիւն
քան զանգունդս . լայնացեալ բազ-
մագլխի չարեօք քան զոլորտս ծա-
գաց երկրի , և տարածեալ անդր քան
զչքջանս եթերական օդոց . քանզի
զբաշտր յանցս փիցս ծրարկցի՝ ի միտս
խմ իբրեւ զմէս մի փոշւոյ՝ ի սիրտ
երկրի , և զանբաւութիւն գծոխոց՝ ի
զերկս առի , իբրեւ զհամատարածն
զկաթիչ մի անկեալ ի նմա . նաեւ զա-
հաւորութիւն հրոյն իբր խերեւչ մի
հնգեցի ի սիրտս : Եւ զանբաւութիւն
անեղբական արտաքին խաւարին
ամփոփեցի յերթեամեանս իմ իբր
հաս մանանխոյ՝ ի տարաջնարհս ,
զանսահման գաժանութիւն տաակի
տարտարաքին զբոշմեցի յոգի իմ
նուազ քան զտկար տերեւ ի տե-
տակ իւրեանց . և զծանրութիւն հը-
րոյ և հաղց իբր նշանախոյ մի գրոյ

առ իս կախուցի : Զմեծութիւն Յո-
վանն և զանքնին ախա բոլոր արա-
րածոց Թաքուցի 'ի վսերային Պատ-
իմ իզր խերեւել մի գանկի, և զան-
գոանգս անգնդոց և զտեսակ գոյա-
թեան քառիցս տարերայ ոչ ինչ հա-
մարեցոյ : Զի թէ ըստ բոլորման
անծայրութեան երկնից վեհագունի
հնար եր լեալ ընթանալ մտաց իմնց
'ի գիւտ չարեաց, թեթեւ եր համա-
րեալ յաշո իմ այնքան ժլիք յանցա-
նաց զլնչրենական հառազութեան
իմոյ մտացս : Քանզի միշտ ընթա-
ցեալ եղէ 'ի կորստեան իմոյ գիւտ,
և անպատկառ և անխորշ կացի յե-
րեւացդ Աստուծոյ : զի ոչ ոք բար-
կացոյց զքեզ 'ի բնաւիցս իբրեւ զոր-
գիս կորստեան, որ ըստ ամենայն
մասանց մտածութեանց մեզաց գան-
ձեցի յիս զմտածութեանց ոլոր-
մունս : զի ոչ է կարելի մարմնեղինի
իմանալ զչափ մեծութեանց չրջանաց
բազոր երկնային պարտեմեացն և
շրթել ընդ հետս անգնդոց, երեւել
զախա յաւիտենից և 'ի համարի ու-
նել զեփեմն ուղեաց ծաղկան երկնա-

տարածել, նա և զպահպան խորացն յա-
ւելանելից՝ որ հոգեբնութաց երազու-
թեամբս 'ի գոգս իւր կափուցեալ ու-
նի զամենայն արարածս, քան զան-
ոահման իմոյ յանցանացս: զի ան-
ճառ մատթմունք և դործք չարեաց՝
իբր մըրկատարափ նետս 'ի խորաց
սրտէս միշտ 'ի բարձունս առաջի
բնաւից տեսողից տարածեցաւ, և
ապականեցաւ տեսակ քառից տա-
րերացս 'ի նկատմանէ աշխցս, 'ի տուր-
կատութենէ հրաքնոյն⁴ շնչոյս, 'ի
շջապիւրոյ մատանցս և 'ի գնացից ե-
ղեանաթիւր գարշապարիս: Զի ե-
թէ ոչ էր բարերարութիւնդ քո կա-
լեալ 'ի կայի, զերակս լուծեալ էր
արդեօք ակը յաւիտենից: մթացեալ
էութիւն լուսոյ հասեալ յընդհա-
նուրս ծովն երկնային⁵ և խաւարեալ
լուսաւորքն ցարձանց, և կամ համ-
բարբ յաւիտենական հրոյն գերակայ
քան զափեղերասոյզ ըրահեղեղին
յորձանս 'ի վերայ երկրի մածաներ
'ի բարձունս:

Եւ զինչ ասացից զայնքան չա-
րեաց պատճառ արարածոց յանձն

իմ լեզու, և զմի կորստեան մի՛ն նշու-
 կատեցից 'ի միտս իմ, զպս անձամբի-
 անձինս ամբարեցի. զմիջոքի անդամ-
 նութիւնս զանազանս և բազմազմե-
 'ի մարմինս իմ գրաւեցի, ոյս շղթայ-
 իւք. հրեզլինոք պարտաւանդեալ կա-
 լաց եմ ըստ իրաւանց առաջի ստա-
 կալի բեմբի քա, և իւրաքանչիւր կեդ-
 պիցն գառն. գահիճք գատախաղ ըն-
 նեղաց ին առաջի աշխարհական ա-
 տենին, և պինչոքի անգունոք բա-
 ցեալ զքերամս իւրեանց՝ ապառնն
 կլանել զիս: Զի թի տչ գարձցի
 արգար գատառարան քո յաղորմութի
 դժբախտան, չեք 'ի ստեղծուանց
 քոց յերեւելաց և յաներևութից որ
 ոչ հառաչեն առ քեզ հատանել 'ի
 վերայ իմ զանմահ մահն, և յայտ-
 նին վասն իմ անխնայի ծածկեալ
 անըմբերեցի տանջանացն տեօիլք,
 ստախլի և քառմեղի բարկութեան
 սարսափք, յորմէ զարհուրեալ սա-
 ւանի գեհեկնին բռնութիւնք, և ստակա-
 ցեալ գողացէ տարտարափն գառ-
 նութիւնն, որոյ յեղանակն ոչ փակի
 ընդ գրով, և ոչ ընդ միտս երևու-

Թայցեալ տեսանի . որ և խաւարն
 սարսաղքին առ այն իբրեւ զայս վեժ
 համարեալ է , և հաւրն անշեղ իբրեւ
 զպաղաւն ձմեռացնեաց . և բռնութի
 տարատարոսին իբրեւ զհաւր առչո-
 րեալ , և Թիւնք հրեզէն որդանցն իբ-
 րեւ զմեղաւ խորիսի , և ամսթն յաւի-
 տենից իբրեւ զփառս , և մերկութիւնն
 իբրեւ զայս զգեցեալ : Զի քեզ միայն
 է իմանալի ահապին տազեաւ ազե-
 տին և որպիսութիւն չարին , զոր ա-
 րարեալ էր վասն ապստամբաց քոց .
 և ինձ միայնայ հանդիպեցաւ բնորո-
 նիլ 'ի նմանէ , զի որն այն ահեղ
 վասն իմ սահմանեցաւ , և ես եղե
 առարկեղ հանդիսարանին , և վախ-
 ճանն կատարածի ամենայն մեղաւո-
 րաց : Եւ այսպիսի անօրհնութեամբ
 զանկեալս զիսորդ ապրեցալց յահա-
 ղին ատենին յերեսաց քոց , որ զան-
 դործս տեսանես , և զոչ եղեալքն
 բերես 'ի կշիռս իրաւանց քոց , և
 զչաւնչ ամենայն մահզեալ 'ի յոգս
 ցնդեալ և 'ի հող լուծեալ . 'ի Զուր
 մածեալ և 'ի հաւր հեղեալ , 'ի քա-
 ոյց տարերացդ այգոցիկ ամեն կա-

ցուցանենս առաջի քո 'ի ակնդեցա-
 ժողով հրապարակին 'ի հանգեալ դա-
 տաւաւանի, և խնդրես զիրաւունս
 յաւանայն եկաց յեանկացս. զի զա-
 վանայն ինչ զոր արարեալ, 'ի նոցա-
 դաւթիւն գործարկելոց եւ, և 'ի գոր-
 ծոց քոց ոչ կարնչի ինչ, և ոչ վերադ-
 'ի մասածութեանց և 'ի խորհրդոց և
 'ի նկատմանի աչաց և մտաց, որ աչ-
 անկանի 'ի ներքոյ գաւազանի ար-
 դարացաւ իրաւանց քոց: Ապա որ-
 ալիսի անգունգք անձնողորսլի ահա-
 ւորութեան քո ըմբռնելոց և զիս 'ի
 ժամուն յայնմիկ, և կամ ո՞րքան գե-
 հին և բովք հրջ բորբոքեալ ունի
 զանձամբ իմով. ո՞րքան անգունգք
 անգնդոց բացեալ զքերտնս, և ո՞ր-
 չափ հասունն հեղեղաց հրեղին գե-
 տոցն 'ի մի վայր ծաւալեալ որդեալ
 'ի խորան յաւիտենից՝ հերբել ունին
 զիս յերեսաց ահաւորիդ Արտուծոյ.
 ո՞րքան գաւազանք հրեղէնք բոլոր
 երկնային զորութեանցդ իջաննն ու-
 նել 'ի վերաց գլխոյ գահավիժելոցս,
 և յորալիսի ամեթ ըմբռնելոց եւ
 բազմակերպարան մերկութեամբ,

արք թաւապանն և հալել զերկինս և
 քերէիք, թող թի միայն զանձն վաւ
 լաւմիտ հիւրոյն: Յորժամ ասարեղէն
 արարածքս բոլորովն ամբաստանք
 ինձ լինիցին և անմարմնացն համօ-
 լինն հնչին ձայնք ընդ նոսին: Վասն
 զի լի լլմամբ երկնք և երկրաւ,
 մեղքհակք չարեաց իմոց շեղչակու-
 տեալ կան առաջի ամենից տեսողք:
 Եւ առաւել քան զերկնային ամպան
 ծառանայ՝ ի նոցանէ մբրիկք բացոյ՝
 ընտ իւրաքանչիւր չարեացն կերպի
 զոր քարծնցի: Եւ ժահահտառութիւն
 չարաւոյ ընտ անբաւից տեսակաց
 տաղակացուցանէ զաշխարհածողով
 հրաաբարտին, չարսէ զանբարկանաւ
 լի բնութիւնդ՝ ի բարկութիւն եղ-
 կեցոյ: Այլ գիտեմ զանսահման
 սեր նախախնամութեան քո և զան-
 ճառ ողորմութեան: Բացարձակեա
 զանբաւ գրունա ողորմութեանդ՝ ի
 վերայ մեղաւորաց, և երկրաւորաց
 տնդր քան զկարիս հոգւոց երկնա-
 ւորաց և հոգեղինաց: զի որպէս եր-
 կինք երկնից և ամենայն արարածք
 լրիւ իւրով մածեալ՝ քան զհիւթ վո-

շուրջ միայն, այնպէս առաւելեալ է գլխ-
թուծիւն սիրոյ քո քան զամենայն
մարմնականաց, և հոգեղինաց միա-
ցեալ 'ի նկատումն բարեաց. զի ոչ
փակիս ընդ սահմանաւ, և ոչ էջով,
և ոչ բերի ըստ միտոս, և ոչ ընդ ծը-
րաւ ամիսանի, զի ամենայնի զօրեւ-
եւ յամենարկութենեդ միայն հաջին
երկինք և երկիր, ցամաքի ծով, և
ամենայն բնութիւնք հրդեհեալ լու-
ծանին. և ոչ կարէ կալ առաջի ա-
հաւորութեան փառաց քոյ բնաւին
բարձրութիւնք և համարէն խաղա-
թիւնք. զի 'ի քին տարեալ սաքրին
խաւարային իջեանութիւնք, և ա-
մենայն զօրք հրեղինաց ոչ կարեն
ամենարկել յեութիւն անմատոյց լու-
սոյ քո: Եւ եթէ հայիս յայդքան բա-
րերար զօրութիւնդ և յիշեո զուխա-
ռոյրմութեան քո, կարող ես զին
կորդել յահագին կորստենէն և կըն-
քել զօր վախճանի իմոյ 'ի գանձա-
րան կենացդ յաւիտենից:

Ամենազօր, անձառ և անքննին
Աստուածդ ահաւոր և ամենայն ան-
հնարից հնար, հնարաւորեա հիւրոյս

Ան եզերելուցն վերափանդել 'ի խորա-
տոցը գլորմանէս և դալ 'ի վեր, և արեւ
շտառասանակ ողորմութիւն և զկարթ
կենաց 'ի սիրտ անեղբական խորու-
թեան անսահման վնիս յոր մահար
ձանեալ կամ. և զանկեալս 'ի ժանիս
հնացեալ օձին՝ կորզեա կարող զօ-
րութեամբ որպէս զԱստուած բա-
րերար, և հրգեհեա անկրական ⁴
հրով տհաւարիդ զերկաթակարծր
շաշխարհագէզ ⁵ զանթիւ քող խաւա-
րին մեղաց իմոց, զոր արձանացուցի
ընդդէմ երեսաց Ծաղրագոյն լուսոյդ.
Ֆերքեա, հալածեա, անճառ Ծա-
ղումն էութեանդ Հօր. ցրուեա փա-
րաաեա Հոգիդ իսկակից. խղեա, հըր-
դեհեա անքննելիդ յէութեան ան-
հասգ Աստուած, և նկատեա յան-
ոահման բարձրութենէդ զապակա-
նեալս չարեօք իմովք և անգնդակու-
կենցաղոյս:

Հրաշագործեա հիաղօր զօրու-
թեամբ երեքսրբենիցդ առ իս զձիր
պարգեւացդ, որպէս ներգործեցեր
անառակ որդւոյն և անկեղծն 'ի
ձեռս տւաղակաց. զի ակնարկումն

քո բաւական է կարգել զկորուսեալս
 'ի լուսոյդ մշտնջենաւոր . որ ըստ ան-
 չափ գթութեանդ համարիս զհա-
 զար ամն անօրէնութեան գարձա-
 քացն առ քեզ իբրեւ զմի օր, և զար-
 գարութիւն միոյ աւուր գրեա իբրեւ
 զհազար ամ . որ չափեա զանբաւոս-
 թիւն ծոգուց անսահման յանցանաց
 իբր ամով մի, և որ ըստ մեծութեան
 երկնից՝ իբր թշու, և որ ըստ լրման
 աշխարհիս՝ քլաւ, որ կշռեա ըստ լե-
 թանց բարձրութեան զանօրէնու-
 թիւնս 'ի քեզ գիւնլոց իբրեւ 'ի կը-
 շիւռ գանկաց . և որ զտարածութի
 գաշտաց անբաւութեանց բերեա առ
 կշարդս . որ իբր կաթիլ մի 'ի գուլէ
 և մէտ մի փռլոյ համարիս առ ան-
 բաւութեան քո զաարրահան գոյու-
 թիս . և զամենայն բնաւս իբրեւ զոչինչ,
 և զոչ եղեալոն ունիս 'ի վերայ ոչնչի
 ահաւոր զօրութիւ քով . զի անհատ են
 խորհուրդք քո, և ամենազօր ձեռն
 անեղիդ, և անհետեռմն ողորմութի
 քո՝ անհպելի մնայ 'ի միտս եղելոց:
 Այսն սրոյ անյուսալի անձն իմ յու-
 սալի եղեալ միջնորդ և բարեխօս ու-

Շին՝ առ համագոյութիւնդ զեանի
 ժօրութիւն Երրորդութեդ, զմայրդ
 ըստոյ Մարիամ, և զպնարան ան-
 մահ Բանիդ, զբոլոր սէր սիրողաց
 քոց վերնոց և ներքնոց, և զպաղա-
 տանս աղօթից արարածոց քոց՝ 'ի
 սկզբանէ մինչև յօրն աներեկ առ-
 քեզ հապեալ, և զխորհրդականու-
 թիւն մահու միասնականիդ Հօր :
 Թող զյանցանս իմ բազում, քաւեա
 զանօրէնութիւնս իմ անբաւ, սըր-
 բեա 'ի խղճէ չարեաց զգրունս զգալ-
 ութեան իմոյ : Տուր ինձ դարձ ա-
 պաշխարութեան և զեղջ արտա-
 տւոյ, և հեռացո 'ի սրտէ իմմէ ըզ-
 չարին պատրանս . բեւեալ յերկիւզ
 քո և 'ի սէր զմիտս և զհոգիս . ար-
 ձանացո առաջի աչաց իմոց զերա-
 նութեան վիճակ աշխարհին կենաց
 և զան ահեղ գժօխոցն . նորոգեա զա-
 պականեալս շնորհիւ քո, բաց զեմա-
 նայի աչա 'ի տեսութիւն հրաշից քոց .
 վստն զի սրարարեալ է 'ի պատրանս
 անաթի աշխարհիս և երկնատարած
 ասարարեղ եղեալ 'ի հանգիսարանի
 բանապրկութիւն, և համահաւաքիչ ա

մինայն չարեաց զարէն ամենաժայթ
 ծովուն որ 'ի գոգս իւր կրէ զբազ-
 մութիւն ձկանց: Բժշկեա զբեկեալ
 մանրեալ զգօսացեալ ձեռն իմ. վասն
 զի 'ի բովս բորբոքման տոչորման
 մորոյ գեհէնին եղեալ է զամենայն
 ժամանակս, և լցեալ ամբարեալ յո-
 բովայն նորա զաշխարհադէզ փուշս
 չարեաց տատասկաց: Դադարեցո
 զթիւր ընթացս իմ 'ի ճանապարհէ
 չարեաց որ միշտ ընթաց 'ի վերաց
 կայծականց անշէջ հրոյն շրջեցաւ,
 և զլսելէքս իմ յունկնդրութենէ
 մահագուշակ պատրողին, զէզուս
 'ի լուտական բարբաճմանց. վասն
 զի սուրբ հրեղէնք և շանթք և
 շփոթք փայլատականց յարածամ
 թափեալք և թափին 'ի ամանէ:
 Սրբեա զմիտս և զխորհուրդս և ըզ-
 սալացեալ զսիրտս 'ի զազրութենէ
 բազմահամար խանթից խոհերին.
 ցամաքեցո զյորձանս անթիւ անեղ-
 րացեալ տղմատարած ծովուց որ
 'ի ամա շեղձակուտեալ մթնադին վշ-
 հացն կան անծայրացեալ անգուղջք:
 Եւ համ 'ի խորութենէ սարս զապա-

ամբարշտապետիս հրամայեցիս դաժա-
 նութեամբ խոհերս և խաւարայինս .
 վասն զի ամենայն կաւարնք անբա-
 քեակէր իշխանին 'ի սմա' կրօնեցաւ . և
 հաշտեալս զգաղանս անթիւս և բազ-
 մակերպս բռնեալ 'ի յորջա կեղտ-
 ամբուն վառշուէր անձինս , որ հա-
 նապաղօր անխնայ դահիճք դաժանք
 եղեալ՝ չարալլուէ զոգիս իմ 'ի մե-
 տազս անըմբերեցիս տանջեն սառա-
 կալկէրս : Այլն զհրաքորբօք բերան
 իմ ցողով ողորմութեան քո , և բաց
 'ի բանս քո բարիս որպէս բարերար
 և մարդասէր . բժշկեալ զտապեա-
 նեալ անգամս իմ բողորովին , վասն
 զի չիք 'ի սմա առողջութիւն . այլ ա-
 մենայն վշտք հարուածաբեկ եղեալ
 եմ 'ի կորստեան կարապետէն , զոր
 քո միայն է կարողութիւն կենադու-
 րեալ , որ բարձեր զմեզս աշխարհի . և
 ամենայն ինչ կարելի է քո անսահ-
 մանեցի առաւածութեդ : Որ զվեմա
 արձանացեալ ընդանցն յաւիտեանից
 հերձեր , և ընդ ծործորս նոցա ար-
 ձակեցեր զվազեա ազրերաց , բաց
 զառփոցատա ապաւածեալ սրտիս , և

'ի համագոյնական անցնելից արդա
 զարտագրումն ծարաւոյս : Որ 'ի ծայ-
 րատաշ վիճին արձակեցեր գեաւ ընդ
 անջրփին , հպն 'ի խաղանալեալ ըզ-
 դայարանաց դահավիճելոյս արտաար-
 արժանի ապաշխարութե . լից զաւ-
 վարել անձն իմ 'ի վշտանաց ողոր-
 մութեան շնորհի քս , այդ որ բանաս
 զձեռնդ հզօր և կերակրես զամենայն
 մեկդ , զի ոչ որչ չափ և կշիռ զու-
 բութեան ահաւորիդ , զի կամք քո
 գործ է կատարեալ : Որ յանհուն
 յաննիւթ վհէ խորութեան խաւա-
 րին մածուցեր զքնութիւնս իւրցի
 և կապեցեր ասնձեցեր զամենի բը-
 նութիւն աշխարհապաշ ծաղնան առ-
 ւաղաւ , և ասհմանեցեր զաղորտս նա-
 բա բռնութիւն անգնդային հաղմով ,
 և զզօրութիւն ալեաց նորա կար-
 կեալ կապէ աննարկումն քո : Եւ
 արդ , տէր Աստուած , հզօր ահաւոր
 և անդաւ , աննարկեա յանկշիռ բարձ-
 բութենիդ յանկեալս 'ի վիհն կա-
 լըտեան խաւարային անգունդս ան-
 դընդոյ , և մի ասհմաներ 'ի վերայ իմ .
 զանասհման աստուածութեանդ ա-

ամենախաբուսեմանդ, և մի ծանր գրեթե
 լայնախոտենից կորուսեալա առ կոչումն
 կենացդ յաւիտենից : Մի՛ կայտաջա-
 ներ զհիւթ փռւոյ միոյ 'ի դատաւ-
 ասան և յիրաւունս առաջի նոյրք ան-
 քաւութեանդ, որ ամենայն տարր և
 անտարր նուազեալ է առաջի քո
 քան կաթիլ մի յանրաւութենէ ծո-
 վոյ : Եւ մի հաստաներ 'ի վերայ իմ
 զգնիւ անմահ մահուն վասն սուրբ
 և սոսկալի աստուածութեանդ . նո-
 քազեա զնպականեալս շնորհիւ քո,
 և 'ի բաց ընկեա 'ի դիտութենէ քում
 մէ զզաւրալի տիգնն իմ դաժան յան-
 ջանացս, և զանակնկալս բարեաց՝
 արժանաւորեա հասանել ողորմու-
 թեան քում : Ի վերայ ամենայն հրա-
 շարժութ արարչութեանդ արա զար-
 մանա և հիացումն երկնաւորաց և
 երկրաւորաց զնազումն ողորմու-
 թեան քո յոյզքան անօրինեալս՝
 որ անցոյս համարեալ եմ յամենե-
 յանցդ . զի ուր առաւել եղեն մեզքն՝
 առաւել ևս յաւելան շնորհքն քո,
 և փառք և մեծութիւն և ճոխութիւն
 համարեցար զցիւտ միոյ կորուսե-

ԼՅՅ. և պատգեթ խրախ լինել պաննայն
 երկնային զօրութեանցդ. այդ ոք զի
 մաստութիւն և զզօրութիւնդ. հզօր
 և աստուածային և զփայլակնդ և ն.
 նայ յայանեցեր արարածոց. և զհա
 րուածս, զմեզս և զանօրէնութիւնս
 և զամօթ պատկառանաց տանս Ա.
 զամայ՝ աստուածացեալ մարմնով
 միասնականիդ քո բարձեր: Արդ
 վասն անօրինական խորհրդածու
 թեան համագոյիդ և մշտնջենական
 հոգւոյդ, մի՛ ի զուր գրեթ ի վերայ
 իմ զհանգէս որդւոյ քո սիրելւոյ, և
 ի հեղմանէ աստուածային արեան
 գորտ անմասն զիս մի կացուցաներ.
 և զմիշտ բարի բնութիւնդ՝ մի՛ ի բար
 կութիւն չքներ ի վերայ որդւոյս
 կորստեան: Գիտեմ՝ զբարերար և
 զանհասանելիդ Աստուած, զի բարձ
 րացաւ, տարածեցաւ, ծանրացաւ
 քան զտարերացս կշռութիւն՝ գաւ
 նութիւն բազմագիւմ անօրէնութե
 իմց ասնջի քո. և եթէ հրաժարեն
 երկնայինքն և երկրայինքս ի փրկու
 թեան իմեմ, յիրաւի են: Չի հայելի
 և նկարագիր եղեաց ամենայն յան

ցաւորաց, և յառաջընթաց կարա-
 ւոնս բազմաչար պատրողին, մինչե
 լինել մեզաց մեջք, և դասնիշ անօ-
 բէնութեանց անօրէնութիւնք, յան-
 ցանաց յանցանք, և անառակութեց
 անառակութիւնք, ստահակութեց
 ստահակութիւնք, անգիւտից չա-
 րեաց գիւտ, պատրանաց պատրանք,
 ստութեանց ստութիւն, անպար-
 կեշտ զառաժեալ առ չարն, յառա-
 ջել առ չարիս, յօժար առ լկառու-
 թիւնս, 'ի կատաղութիւն, յանսահ-
 ման յանցաւորութիւն, յորկորամո-
 լութիւն, յագահութիւն անյագ,
 յարծաթախրութիւն, և ամենայն
 մահահաւաք չարեաց հաւաքիչ. ինչ
 ձկն դանձեալ անձին իմոյ բազում
 մթերս կորստեան անգնդայինս, գը-
 ժտիս, գնհենս, խաւարս, տարտա-
 րոս, խորխորատոս անեղբաւանս
 հեւացեալս յամենայն խնամոյ ինչ-
 նամանդիւ: Եւ արդ ազաչեմ զանասն
 ման և զանբաւ ողորմութիւնդ՝ որ
 ամենայն յանցանք յանցաւորաց առ-
 քե իբրեւ զմեա մի 'ի փաշայ նն, և
 զարգարութիւն միոյ ազաւր դարմա-

դացն առ քեզ պէտ իբրեւ զհազար
ամ, ողորմեա գառնացեալ եղբնդ
հիբոյս . և քեզ Հայր սուրբ, Հայր
մեծութեան, Արգելիք միածնիւ և
ամենասուրբ Հոգւովք, փառք յերեւ
նաւորաց և յերկրաւորացս և մշտն
ջենաւոր գոհութիւն այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամեն :

Բ

Յիսուս Քրիստոս Աստուած մէք
ոսեղծիչ ամենայն լինելութեանց
երեւելեաց և աներեւութից, ծոցա
ծին ծնունդ տնծնին, անբաւութիւն
տհաւորիդ, զոր ոչ ոք յեկցաւ ետեա,
բայց միայն 'ի Բանեգ նորին . և ոչ
ոք յաներեւոյթ խորս ետութեանն նա
րա հոտաւ, բայց միայն 'ի բղիմանե
Հոգւոյդ . որ ետք մշտնջենաւոր հա
մազոցաւթեամբ առ Հօր և 'ի Հօրն
'ի մէք քան զխորնիս երկրաւորաց,
և երկնային բնութեանցն, յորս ա
մենայն հրեշմարցն հանգէպք նկա
տեղ եամ տննարկել 'ի փառս եւա

Թեւանդ ոչ կարացին : Եւ յայդքան
 շանքաւուիւնցդ վասն կորուսեալ
 պատկերի քո սանս Ագամայ որ գե-
 լեալ յառաիս մահու հրաման տար-
 տարոսին զանալի վերջ ապաւեկեալ
 'ի բանաստեղծէն , առ սոս նորա տա-
 պառտ անկեալ . կայր : Զօր անսեալ
 զայնքան տառապանս տարժանելոյն ,
 որ անահագ եռ յեռութեան Աստուած
 բանգ այնչափ զօրացաւ ողորմութի
 քո առ ազգս մարգկան , մինչև հար-
 կեցուցանէր զանհարկելի ընութիւն
 օրհնելոյ քո Հօր , և փառակցի Հո-
 դայդ և 'ի դուրս բխեալ 'ի ծոցոյ ծնու
 զին ծայրագոյն անմիմանալի լոյսդ
 էտիան ետուր զանքան և զանորակ
 տառուածութիւնդ յապտակ մահու
 ընդ ամենեցուն : Եւ 'ի հաշտութիւն
 մեզ շարժեցեր արարիչդ զարարիչդ
 ամենեցուն՝ առաքմամբ քո 'ի խնդիր
 մեզ կորուսելոցս : Եւ զայդքան ա-
 հաւորութիւնդ ծրարեցեր յարգան-
 գի սուրբ կուսին . և կերպարանդ
 Հօր եղեր կերպարան մարգկան , և
 որ փակեալ ունէիր ընդ քեզ զամե-
 նայն տարր , փակեցադ ընդ ժամանա-

կաւ : Յարմէ զարհուրեալ պատկերան
 զօրք վերինք և ամենայն բանակք ան
 մահից սասկացան երկեզալից գողաւ
 թեամբ : զի զօր ծոցն Հօր միտցն
 կրէր, ծնեալ եղեր յանարատ կաւ
 սէն Մարիամայ : և զօր Հոգի զօրաւ
 թեան քո զէական զօրութեմ միտցն
 ճանաչէր, ամփոփեցար 'ի խաւա-
 րազգած մարմնս, զօր հրեզնացն
 հանդիպն ոչ կարէին ականորկել յա-
 թոռ փառաց, խանձարբապատ և
 զեալ եգար 'ի մութ : Որ զամենայն
 էութիւնս կերակրէր բան հրամանի
 քո, կաթամբք սնար սրբուհւոյն : Եւ
 զօր քերովրէական զօրք աթոռոցն
 բառնալ ոչ կարէին 'ի գիրկս նորա
 հանգեար : Որ զերկինս երկնից պա-
 առանգան ոտից քոյ ունէիր : 'ի յայ-
 րին բազմեցար : Եւ որ զամենայն
 էակս յոչէից գոյացուցեր, ոչ գոյ տե-
 զի իջեւանի : Շնորհքդ և փառքդ և
 րեսացդ Հօր համբուրեցար շրթամբք
 հոգեզինի : Եւ որոյ զօրութեմ զհոգմ
 և զհօւր հատանէր, թլփատեցար
 և համօրէն եղելոցս արարիչդ իբրև
 զստեղծուած ընծայեցար բարձրե-

լայն . յորոյ յերեսաց ահէգ փախ-
չնին երկինք և երկիր , փախեալ 'ի
Հերոփղէի . և որ զամենայն չըջանա
երկնաւորացն ձգեցեր , չըջեցար 'ի
յարկն մեղաւորաց . և զամենայն
վերտա տառապանաց նանրաւթեան
կենցաղոյս կրեցեր , բարերար , բաց
'ի մեղաց , վասն մեղաւորացս և յա-
նճատամբնոցս յերեսաց քոյ . զի
զյանցանս և զանգրկնութիւնս մեր
հաճնցար քոյով անտուանացեալ
մարմնովդ բանալ :

Եւ արդ ես եղկելի հեզս և թշուա-
ռախանս , որով զազրալի մտօք կա-
ցից տալի աներևութից տեսողիդ .
զի փոխանակ այդմ անձառ սիրոյ ո-
ղորմութեան քո , և անտարուխ
որարդեացդ առ նուաստութիւնս
իմ երեւեալ , ամենայն անառակու-
թեամբ սղոզել զկեանս իմ , արտա-
մերժեալ դոայ յերեսաց քոյ , և ե-
ղէանգունսք ամենայն չարեաց , քան
համօրէն եղեւոցս տեսակ , և բարկա-
ցուցի զանբարկանալի ընդութի բարձ-
րեւոյդ : Զի արարի չարիս մեծամեծս
անթիւս և անսպասուան , թիւրագէմս

և ահագնալուրս , որոց ոչ քոյ բառն-
 ցի որչափ առաւելան շնորհք բարեմ-
 րարութեանդ քո առ իս . քան յան-
 մենայն որդիս մարգկան , եւ առաւել
 բազմացուցի զյորմանս մթութեան
 մեղաց , զահաւոր և զանճառ չարեաց
 զլազրութիւնս : Եւ պառակտիչ և
 վատնիչ եղի քո երանաւետ գան-
 ձուցդ , և կործանեալ տարականցի
 զտանար փառաց քոյ , և մերկա-
 յեալ գտայ յամենայն զարդուէ կա-
 պուաից երկնից աղբացիդ . Թէպէտ
 եւ աջ ամենազօրիդ բառն հարեալ
 ունէր զիս հանապազօր , զի մի 'ի
 վիհն յաւիտեանական կորստեանն առ
 հիցիմ . և ամենարկումն ողորմութե-
 քո 'ի չարին պատրանաց 'ի բաց հեր-
 քեր : Սակայն իմ կափուցեալ զաչս
 հոգւոյս միշտ զխաւարն անգնդա-
 կաւ շօշափեցի , և ոչ յիշեցի միշտ
 զբարեաց քոյ Թեարկութիւն : Որ
 յարգանդէ և յորովայնէ մօր իմից
 մինչև 'ի չարալքուի ժամանակ ծե-
 րութեանս իբրեւ զհոտանս անձրեաց
 'ի վերայ իմ տեղացեր . և կամ որ-
 չափ զաազափացեալ անօրէնութիւն

Թանգ զանց արարեր, և վերացուցեր
 զգրաստանն բարկութեան քո, և հան-
 զուրժեալ համբերեցեր չարեաց զը-
 փողիս, թէ 'ի քանի վշտաց և 'ի վոր-
 ձանաց հասեալոյ 'ի վերայ իմ անվը-
 թար պահեցեր զիս, գրկիչ. և կամ
 յարքան խորոց վերածեր զիս, և կամ
 'ի քանի վարժոց վերահան վերա-
 զին կորզեցեր զիս, կեցուցիչ. քան
 զի ոչ այնչափ հրաշագործեցեր երկց
 մանկանցն 'ի հնոցին որչափ հեա-
 ցեալ չարիս : Եւ ոչ մեծին Դանիէլի
 գտաւ, առաւել խնամք քո որպէս առ
 անբերանակ որթս, և ոչ խորպէ-
 լազինն քան զիմս գերազանցեալ
 գտաւ զարմանա անցանել ընդ անբա-
 ւութի խորոց կարմիր ծովուն, և ոչ
 հրաշալիքն Յունանու քան զիմս վե-
 հագոյն երեւել գտաւ : Զի անթիւք
 բիւքք բիւրուց ըսա այսմ օրինակի
 իմոյ անարժան անձինս 'ի քէն հան-
 գիպեցաւ հիազօր բարութիւնս :
 Զոր թէ ամենայն յաւիտեանք ժա-
 մանադ ինձ լինիցին և բնաւին լե-
 զուք հրեւիլնացն և մարմնաւորացս
 առ իս համահաւայքեալ գրաւին, զո-

զորմութենէդ քո ճառել ոչ կարենն ,
 և զքարեացդ առատութենէդ քո
 վանդակել ոչ կարենն : Եւ 'ի Թադ
 Թել աչաց միայն ոչ գտաւ սիրա իմ ,
 սուրբ առաջի քո . Թէ յմըքան օր
 հասական կորստական մահուանե
 ւապրեցուցեր զիս բարերար , և կամ
 'ի քանի . աներեոյթ . Թակարդից
 Թշնամւոյն կեցուցեր զիս փրկիչ ,
 և 'ի քանի հնարից հնացեալ վի
 րազին փրկեցեր զիս անհասգ Ան
 տուած . և որչափ հնարս փրկութե
 եդեր ինձ , և ես յստուցեալ 'ի ձե
 ուց հղօրիդ և անկայ 'ի կապանս
 կապարանի կորստեան կարապե
 տին , և ոչ յիշեցի զանդրաւն խրափ
 նախախնամութեան ահաւորիդ 'ի
 վերայ չարագործիս , այլ միշտ և յա
 ւիտեան անխորշ և անպտտկառ կա
 ցի յերեսաց քոց , և զանապառ յա
 ւիտենից զմահուն արբի զբաժակ :
 Քանիցս անգամ խոստացայ անկա
 նել յերամս հօտի քո , և գեշ դա
 զանաց անկայ . և կամ քանիցս ան
 գամ եզի դաշինս գիմել 'ի գրունս
 քո , և առասանօք չարին կապեալ

Եղի, քանիցս անգամ երգմամբ
 հաստատեցի հետեւել առ հովիւդ
 երկնաւոր, և գարձեալ ձեռնարկե-
 լի յերկունս մահու: Կամ քանիցս
 անգամ եգի միջնորդ քեզ զերամս
 որոց՝ անխրամատելի պահել զօ-
 րինս քո, և գարձեալ ՚ի տառանս
 մեզաց շաղապատեալ եղի: Քանիցս
 անգամ օրինազանց և ուխտադրուժ
 եղի առաջի աներեւութից տեսողիդ,
 և կամ քանիցս անգամ շարժեցի զա-
 թոս աստուածդ թեանդ անուռակ
 վարուք իմովք: Քանիցս անգամ
 յայտնեցեր ինձ զմուտ ճանապար-
 հի քրանց երկնից, և ես գիմեցի առ
 անգիգամած խաւարն. թէ որչափ
 արարեսալ և ծարաւի կացի յանմա-
 հական թռչակէն, և ոչ յազեցայ՝
 կայծականց հրոյ գեհենին կիզանե-
 լով զմարմին իմ:

Եւ արգ զի՛նչ արարից և կամ ո՛ւր
 թաղեալց յաներեցթ տեսողիդ, և
 կամ որով օրինակաւ և հնարիւք
 արրեցայց յահագին գառաստանաց
 քոց, զի վհատեալ եմ և ՚ի կապանս
 անյուսութեան անկեալ. և ճար փրկ

կուլթեանն ոչ զոք ունիմ, բայց միայն
 'ի յայտնեալ փրկութենէդ աշխարհ-
 հի : Զի եթէ զերկինս ունիմ բարե-
 խօս, արձանացեալ է 'ի վերայ իմ
 որպէս պղնձ 'ի անուլթենէ բազ-
 մազան չարեաց իմոց : Եւ եթէ զսու-
 տաւորս բարձանց, խաւար անօրե-
 նութեան իմոյ տարածեալ է ընդ
 գէմ ճառագայթից նոցա : Եթէ հա-
 ռաչեցից առ կրկնային զօրութիւնդ,
 շարժեալ են գաւազանաւ բարկու-
 թն անբաւիցն 'ի վերայ իմ : Եւ եթէ
 կարգացից առ սուրբաքո, դարձու-
 ցեալ են զերեսս իւրեանց սափս
 սաստկաժիւր չարեացս : Եթէ ազա-
 չեցից զտարերո աշխարհի. ոչ ունին
 լսել պաղատանաց իմոց . զի տազա-
 կացեալ են 'ի չար շարաւոյ գառնաւ
 զիծան յանցաւորիս : Եթէ կոչեցից
 յօգնականութի կորուսելոյս զազգո
 որդւոց մարդկան, վերս 'ի վերայ վե-
 րայ եզեալ՝ առաւել սաստկացու-
 ցանեն 'ի վերայ պարտաւորեցելոցս
 զպարտս պատուհասից . քանզի ա-
 մենայն եղելութիւնք անեղիգ ցեալ
 են սաստիւ բարկութեան 'ի վերայ
 արժանաչար պատժապարտիս :

Եւ արդ տե՛ր բարեբաթ յո՞ երթայ-
ցիմ յողւոյ քումմէ, և կամ յերե-
տոյ քոյ ես յո՞ փախեալց։ զի ա-
խեալ փակեցի եռ ինձէն զպատասա-
րան յամենայն եղելութեանց զոր
մեռն հզօրիք արար, և ակն ամենա-
կալիք նկատեալ։ Այլ ամենայն
անհնարութեանց հնար գու ես, և
սչ փակի ընդ սահմանաւ տկարու-
թե կարողութիւն անեղիք, և սչ կշռի
մտք և ոչ չափի անչափելի բնու-
թիւնդ։ զի ըստ տատուածային ձայ-
նիք կայ ես ինձ յոյս փրկութեան,
եթէ կամիս և անյիշաչար լինիս ըստ
քում ամենաբարի և անփոփոխ տէ-
րութեանդ։ Այսն որոյ հառաչմամբ
որաիւ և ամօթալից կորացմամբ կար-
կառեմ զաչս առ երկնաւոր նաւա-
պեազ, և ունիմ աղերս և բարեխօս
առ քեզ զքո անճառ օղորմութեդ
զտուգութիւն, զէութիւն և զփառս
քո օրհնելոյ, և զհամագոյութիւն
ձողւոյդ որբոյ, զերանեալ երրոր-
դութեանդ միութիւնդ, և զլարժու-
մին զօրութեանդ և զուրախութիւն
աննկատելի որ'ի միջ երեքսրբենիցդ.

զգրկակցութիւն գերակայիւ ընդ
գերալրական տէրութեանդ, զորմիշ
սուրբ անուն իսկական ինքնութեանդ,
և զանձառ ծնունդդ հայրական,
զարտափայլումդ միշտ լուսոյդ. քի
մշտնջենաւորէն, զծագումն անաշ-
տակիդ յանքանակէն, և զերգո փառ
ռատրողական օրհնութիւն անհասկոյն
առ քեզ բերել հաճութեամբ, և
զահագին տնօրէնութիւն խորհուրդ:
Նայեալիս գթութեամբ, քաղցրաւ
թեամբ և ողորմութեամբ ըստ քոյմ
անհաս մարգարտութեանդ. հեր-
քեա զխաւար մթութեան մեղաց,
և շիջո զբոց անօրէնութեան իմոյ
առաջի երեսաց քոյ:

Յիշեալ յիշեալ զանքնին և զանձառ
գթութիւնդ, և արկ առաջի անասն-
ման տէրութեանդ զիջումն քո քի
հայրական ծոցոյդ, զծնունդդ քո յառ
մենասուրբ կուսէն, զխանձարիւն,
զի մսուր դնիւն, զլաթնասուն լի-
նեւն, զընծայիւն, զտարաշխարհիկ
լինեւն յԵգիպտոս, զըջիւն ընդ մե-
ղաւորացո, և զսահմանիւն անասն-
մանեւոյդ, և զփակիւն ընդ ժամառ

նաեկաւ, զի վասն մեղաւորացս զամենայն վիշտս նանրութեան կենցաղցս կրեցեր:

Յիշեալիշեալ անհաստեղիգ Աստուած, զմիրտութիւն քո սուրբ, զխանարհումն զլեոյ գերադունիգ ընդ ձեռամբ կարապետին, զփորձիլն 'ի տատանայէ, և զաստուածահրաշնշան զքանշեղեացն զոր ցուցեր առ ազգս մարդկան, զատուտականս աշխատութեանցն զոր կրեցեր 'ի տիրապան ազգէն, զի վասն մեղաւորացս հաճելի եղև քեզ այդ ամենայն:

Յիշեալիշեալ միասնական էութիւն Զոր, զհանգէս մահու չարչարանացն, զօրն այն օրհնեալ յորում մեռուցեր զքեզ խորհրդաբար 'ի սուրբ վերնատունն, և զատուածային մարմին և զարիւնգ շնորհեցեր 'ի վերկութիւն քո արարածոցս, զասպարէզ նահատակութեան քո 'ի ձորն Կեդրոնի, զկայլափս քրտանց արեանդ և զվտորումն արտասուաց, զահ և զերկիւղ ահաւորիգ մտրդասիրտդէս, և զանկանեղն առաջի բարձրելոյ քո Զոր, զի վասն մեղաւորացս

սիրեցեր համբերել ամենայնի առեւ
նահալը Աստուած :

Յիշեա յիշեա անտանելի բնութի
հօր, զմերկուամն խուժանին Իսրայելի
'ի վերայ ահաւորից, զկապիւն, զքաղ-
շիւն, զանուր պարանոցից, զքան-
դիւն, զծանակիւն, զանճառ հայհայ-
ութիւնն, զթուգ ամօթոյն, և զապ-
տակ ծառային, զի վասն մեղաւո-
րացս կրեցեր զամենայն յաւիտենիցդ
Աստուած :

Յիշեա յիշեա իսկութիւնդ անա-
րակին, և զցրութիւնդ անքանակին,
զատենի կտըն առաջի պոնտացւոյ
Պիղատոսի, զայսպանիւն 'ի հերով-
դիայ, զհարուածս եղեգանն, և ըզ-
վերս թիկանցդ, զկարուամն բազ-
կացդ, և զմերկանալն աստուածային
մարմնոյց, և զպսակն փշեղէն, զի
վասն յանցանաց մերոց համբերեաց
հակիցդ հօր :

Յիշեա յիշեա անմահ և անմահից
Թագաւոր, զորն տակալի յորժամ
բարձեր զգառապարտութն զփայտն
'ի վերայ կենսաբեր ուսոյց, և կանգ-
նեցեր զառիթն կենաց 'ի մէջ երկրի,

զեփամն այն օրհնեալ յորժամ տա-
 ճածեալ ունէիք զբաղուիս քո ՚ի
 մերայնորա, զճաշակ լեզւոյն և քա-
 ջութինն, զբացումն կօղեցդ, զբե-
 ւացն զկարծրութիւնն, զհայհոյու-
 թիւնն. զի վասն մեղաւորացս յանձն
 առեր զամենայն :

Յիշեա յիշեա մի մոռանար, կե-
 նարար, որ վասն յանցանաց մերոց
 զեքի էլին առ հայր կարգացեր, և
 սպանողացն քոց խնդրեցեր թողու-
 թիւն : Յիշեա յիշեա և զխոնարհումն
 պարանոցիդ ՚ի մերայ խաչին, զա-
 ռանգումն. հողւոյդ, և զհեղումն ա-
 րեանդ, զսպաստաւանկալիլն և զի
 կարդ մեռելոց անկանիլն, զպքնիլն ՚ի
 տապանի, և զյարութիւնդ աստուա-
 ծապէս. զի վասն կորուսելոցս կրե-
 ցեր զամենայն կիրա տնօրինական
 խորհրդեանդ, որ միշտ և եիբ ես
 և կեաա յաւիտենից ահաւորդ Աս-
 տուած :

Եւ արդ տէր Յիսուս յնչնին և ան-
 սահման և բարերար, զինչ արարից
 հէքս և եղիկէիս, հողս և մոխիրս և
 անարժանս, ոչ առաջի աստուածու

Թեանդ միայն, այլ և զազրալի և
 րևի տեսիլս ամենայն գործոց քոց)
 և արտաքսեալս 'ի կենդանապան
 գոյից եօթնակացեալ կենցաղոյս ,
 դատապարտեալս 'ի բնաւիցս առ-
 տէն , և զյաւիտենական տանջանացն
 ստանձնեալ զկորուստ : Այլ թէ ու
 զորմիս աստուածաբար ըստ քու մ
 անձառ տեսչութեանդ , և ոչ գրեա 'ի
 վերայ իմ 'ի զուր զանօրէնութեան
 քո խորհուրդ , և համիս մեծազոր
 առնել զփառս ճոխութեան քո 'ի
 հանուրս ամենայն , կարող ես փա-
 խարկել զիս յառաջին բարութիւնս .
 ոչ ասեմ 'ի շնորհան սրգէգրութեանդ
 յորմէ արտաքսեցայ , այլ միայն 'ի
 սարկացւարկութիւն . ոչ 'ի հարա-
 զատ ընտանութի յորմէ արօհեցայ ,
 այլ յեաթն տնանկութիւն . ոչ 'ի հա-
 զորգութի երկնաւորացդ հանգիսի
 յորմէ արտաքսեցայ , այլ 'ի ծառայ-
 ութիւն տնարգարար գոցին ծառայ-
 ակցոցն . ոչ 'ի հրաւիրեալ երկնաւոր
 հարսանիս գերազան փեսայիդ , այլ
 յայնժամիկ որք արժանաւորին հայ-
 ել 'ի փառս նոցա : Ոչ 'ի բանակս

քաղմերոցն՝ ի յաւադասան երրորդա-
 կան տեսչութեդ, այլ ի ստորինս յայս
 ցերեանս վերջացեալ մշակացն. ոչ ի
 սեղան երանաւէտ արքայութեանդ,
 այլ միայն ըստ արարքսելոյ շան՝
 արծառի լինել փշրանաց անկելոցն.
 ոչ ի հրճուումն տնկոց դրախտին,
 այլ մերձ ի հրեղեն ցանդ արորէա-
 փակ պարսպին: Ոչ միայն այգմա-
 մնայնի, այլ այնչափ միայն ողորմեա
 զի հնար լիցի ինձ յահագին և յան-
 ներելի դեհնեմն պրծանել, և յան-
 եղբ յանտաճման և յանթիւ պատու-
 հասիցն ապրել շնորհիւ և ողորմու-
 թեամբ քո, որ եռ օրհնեալ յաւի-
 տեանս:

Գ.

Յիշ Աստուած զօրութեանց, ա-
 հաւոր, քարձրեալ, հզօր, անսկիզբն և
 անբաժանդակելի. արարիչ ամենայն
 եղանակութեանց վերնոց և ներքեոց,
 ետեմն անբաւ, համբարձեալ, յան-
 սկնարկելի յաւիտեանս, անդարու-

նակեղի կից և անեղից, խեղճութեան
 ինքնադոյ, անհաս ամենայն մտայն
 սլացմանց, հեռացեալ 'ի բնութենեմ
 բոլորից, ինքնասահման անեղելու,
 թեան, անպատճառ յաւիտենական
 նուութիւն, անշարժ մշտնջենաւորութեան,
 յաւիտ միշտ ինքնութիւն,
 անհետացեալ 'ի կարծեաց ամենայն
 հոգւոյ, անքանակ և անթրակ, անտե-
 ղի և աննմանութիւն, անձե և անս-
 նուն, անօրինակ և անտեսիլ, փա-
 կեալ արտաքոյ յուզման ամենայն
 զգալեացս : Եւ աննկատելի բնա-
 ւիմբ որ ինչ եղելութեանցս են տե-
 սակք, յորոյ աներևոյթ շարժմանէ
 կամացդ անդոյութիւնք 'ի գոյութի
 փոխարկեալ ըստ իւրաքանչիւր սե-
 ոի մասանց, բաժանեալ առին ըզ-
 տահմանս բնաւին եղելութիւնք ա-
 մենազօրից, և յակնարկութենէ ան-
 սահման տհաւորութեան փառացդ,
 հեղեալ անբաւ հրեղինացք բանակք
 տարածեալ կալան զանխմանալի ե-
 բանաւիտ աշխարհացք զանեղութեան,
 զոր պարզեալ արդեցեր գե-
 րազարգիցք հանգիստութեան : Եւ 'ի

Զարմեւել չըթանց ահաւորիդ Աստու-
 օրոյ, հոսեալ՝ի հանուրածայրագոյն
 լըւազոյդ ճառագայթ, զանպատրտա-
 խորացեալ խաւարին հալածեալ
 նսեմութիւն, կենդանածնեաց ըզ-
 քաղորիցս տեսակ, և ողորմութիւն
 նախաճնամական սիրոյդ յանճառ
 հաւթենէդ թափեալ, ելից հոգւով և
 իմաստութեամբ, շնորհք և զօրու-
 թեամբ զամենայն արարածս, որ
 նկարակերտեալ՝ի քումէ հրամանէդ
 եկին՝ի մէջ: Որ անբաւդ ես և
 անեղ և անասեղծ, աննիւթ և աննմա-
 նութիւն, որոյ զանունդ միայն ոչ
 բարձրութիւնք և ոչ խորութիւնք,
 և ոչ ժամանակք և ոչ որ ըսա մեղ
 կարող են կրել շնորհիւ և բնութիւն
 միոյ որդւոյ Յիսուսի Քրիստոսի,
 բխող էականի հոգւոյդ իսկութիւն
 և լըւաջիչ ողորմութեան, անկանիմ
 առաջի անհատ էութեանդ ամենա-
 ստեղծիդ անծայր անգունգս անօրէ-
 նութեան, և աննկատելի խորխո-
 րատս վէին յաւիտենից, հայցեմ՝ի
 հանուրց վերատեսչութենէդ վհա-
 տեալ վսերային վերամբարձեալ

ծովս անստորացնց լանդդիս, լա-
րեաց: Ստացիր ամենազօր քեզ առ
նուն առաւել առ իս յաւաստեաց
տեալ Թշուառիս նորոգութի. հազար
զգիր մուրհակի պարտեաց յաշնա-
համար մեզուցելոյս, և զարժանա-
հաս վճիռ մահու հոգւոյս քննեցեալ
կալակօք արեան որդւոյ քո սիրելի
Լոյսեւ մի փակեր գիմեցոյս առ քեզ,
զառապատս սրահի կենացդ յարեմ
զանգննելի զանխարհելի զանխնայ-
լի աստուածութեանդ. ողորմութիւն
գրունք քո բացցի բիւրաստափժ
պարտաւորիս, և զհիազօր անուն քո
սուրբ հրաշապատումն կայս աակո
իմոյ սասակավէր պարտաւորելոյս ի
բոլոր բնութիւնս քո արարածոց, զի
անսահման է ձիր պարգեաց ահա-
ւորիդ Աստուծոյ ի վերայ ահարե-
կեալ հոգւոց: Մի տրոհեցեալ ի բա-
րեաց քոց բազմականացդ, բազմա-
գութ. մի պահեր ի զանձադամիդ
զնիւթեալ պարտուց իմ անօրէնու-
թիւն: Մի կնքեր ի քսակ բարեացդ
զգազրութեանցս իմ դարշութիւն,
մի տարածաներ առաջի ամենատես

Եւ ինչպէս զանձին կերպարանս չարի
 Լանդերէնու թեան խնայ մտացա : Մի
 հրատարակեր 'ի մէջ երամի երկնա-
 քումար դասուցք , մի երեւացի մը-
 լութի միտութեան չարահոտ մեղացս
 'ի տահման լանդայրագոյն լուսոյք . և
 մի : աքաճանասցի յիշատակ անցաւո-
 լիս առաջի աստուածութեանդ , ո-
 լոյ անուանդ քակտեալ լուծանէ զա-
 մենայն տիս աշխարհիս : Մի երկարս
 ինձ զխոյնոյթեալ վերս 'ի մարմնի
 իմում ծածկեսցես , և մի զփառութի
 ներսութեան ցաւոցս ինձ անկակից
 մահու մնացուցես . այլ բարձ բա-
 նիւք ողորմութեան և հնարաւոր
 դիմութեամբք : Հայր մեծի խորհրդ-
 քոյ մեծ խոցուածոյս զօրեղ սպեղա-
 նիս , և կարեմէր կործանմանս բարի
 պղծութիւն : Մի որոշեր զիս 'ի
 ցնոյ արեան հարազատի որդւոյ քո
 սիրելւոյ . և մի վերջիսդ լինիր
 սպամբակելոյս 'ի հրամանէ նորին :
 Մի արկաներ ընդ գաւազանաւ պա-
 տուհասի զպարտապանս գանձուց
 նորա , և մի 'ի գերութիւն յաւիտե-
 նադան կորստեանն մատներ զգահա-

վիժեալս՝ ի գերունախոյութենէ անշ-
քանակին, մի արտաքսեցես ի գառ-
թէ քումմէ զխորուսեալս, զոր նկա-
տեցին աչք միածնիդ քո վերայ իս-
չին. և մի հերքեր յարտաքին իս-
ւարն զազատեալ անգամս հակցից
քո: Մի կապուցաներ ի վերայ իմ
զվիհն մեծ անըմբերելի սատակմանն
յազազա որոշմանն իմ ի սիրոյ նո-
րա, և մի յաւիտեան բարկանալ յա-
ւիտենիցդ Աստուած յաւիտենից կո-
րուակոյցս:

Ասան անօրինական անասութեն
և նախախնամական սիրոյն միածնի
քո յարարածս՝ զանկեալս ի պար-
գեաց շնորհէ նորա ընկալ, և նորա
գեա յիս վերստին զազատութիւն
կտակ որդեգրութեանն այնմից, զոր
առաքեցեր ի ծոցոյ մեծութեանդ ի
փրկութիւն աշխարհի: Ստացիր զիս
քեզ կրկին նոր արարչութիւն, և
զանուն ահաւոր զօրութեան փա-
ռակցին քո որ կոչեցեալ է ի վերայ
իմ, սուրբ արա ճշմարտութեամբ
քով, և մի տար տանիլ գերի ապա-
կանիչ ոճրագործին: Յիշեա զի կո-

շնորհ զիս յանուն միածնիդ քո քրիս-
 տանիայ, և ծնաւ զիս վերստին ամե-
 նազօր Հագիդ սուրբ 'ի հարազատու-
 թիւն սուրբ արգանդի • արգ մի կար-
 զեսցէ ստունգանել արկուած չարին
 զայնքան խորհրդածեալն 'ի քէն բա-
 ժեղարգութիւն : Եւ մի զգրուի՝ եր-
 քաբգտիւն դաւանութեանդ մասններ
 'ի հորուստ յաւիտենական սատակ-
 մանն վասն եռանձնեայ միութեան
 համազօրիդ Աստուծոյ, և վասն չար-
 չարանայ քո անստեղծ և անեղծ
 պատկերիդ :

Հայր սուրբ, հայր մեծունց, հայ-
 եաց 'ի քահանայապետ մեծի խոր-
 հրդայդ Յիսուս Քրիստոս, 'ի բանդ,
 'ի սերդ, 'ի գթութիւնդ, 'ի շնորհսդ,
 'ի բարերարութեդ, 'ի կերպարանդ,
 'ի կարութիւնդ, յիմաստութիւնդ,
 'ի զօրութիւնդ, յամենակալ աս-
 պուածութեդ, միասնականութեդ :
 Ար կամաւ քո զամենայն արարածոց
 յանցանս իւրով աստուածացեալ
 մարմնովն երարձ • և այժմ ընդ ա-
 մենեցուն բարեխօս ևս առ քեզ կա-
 լով սրբել և մաքրել զսպի վերաց

սուրբ արևմտեան իւրով, կացուցանել
անտրտա առաջի քո: Արդ հասկա
յիս բարեբարութեամբք անհատա-
թեանդ, անսահման ողորմութեք,
անկէջիւ առատարարութեամբք ան-
չափելի. որ քաւութիւն և թողութիւնդ
ես բազմապարտեաց, թող
ինձ զանհուն և զանեղբայեալ ան-
րեւութեան բեռինս երկնակառայրս
և զծովածաւալ հասումն հեղեղաց
չարին՝ ի վերայ իմ տալածեալ՝ փա-
րատես սրբես բարեբար ըստ քում
մշտորարի ողորմութեանդ: Հաշ-
տեա անոխափալ և հաշտեցա զառա-
քութիւն Ռրգւոյ և Հոգւոյ՝ ի վերայ
բազմապատիժ պարտաւորիս քան
զամենայն որդիս մարդկան, և ընկալ
զգտանացեալ անձինս պաշտտանս
ըստ քում ամենազօր քաղցրութեք:

Եւ զիմորդ ես մեղաւորս լի ամի-
նայն յանցանոր կարացից բանալ
զբերանս բազմապատիժ առաջի պ.
հաւարիդ Աստուծոյ, որ մայրս եղէ
մեղաց, և կտակ ամենայն անօրէնա-
թեանց, անգուցք խորութեան խ-
րոյ, և ասպարեղ հանգիստարանի

հնազանդ հրապուրողին : Եւ քամ
որով ամօթով կայից յանդիման ա-
նեքեայթ զօրութեանդ այդ , յորմէ
գողան անգունդք , լուծանին տա-
րեղք , հալին արարանք , սոսկան
հրեշտակք , սարսափին ամենայն գե-
րագոյական զօրութիւնք հրեղինացն ,
և խուսափեալ երկիւղիւ մեծաւ յա-
հէ հրաշափառ փառացդ տագնա-
պին , և ըստ արժանի մեծութեանդ
'ի յօրհնութիւն , 'ի գովութիւն և 'ի
փառաբանութիւն անտրժան գաա-
նին : Զի երրորդութիւնդ առ եր-
րորդութիւնդ միայն է արժանաւոր
պատուոյդ սահման . և զամենայն ո-
ղորմութեամբ կառավարես՝ անհը-
պելի եղեալ քոյոյդ հեռագօտման .
քանզի ամենայն տարրական էութեան
բերան կարկեալ է 'ի քո էա-
կան պատուոյդ արժանաւորութեց :
Եւ յահ և յերկիւղ ըմբռնեալ բը-
նաւս ամենայն , նա և կաճաղք հրե-
ղինացն երկիւղալի գողմամբ 'ի քէն
սարսեալ սաքրին . և անճառ բնու-
թիւնք ահեղակերպիցն հալեալ տա-
պափին 'ի հրակիզմանէ փայլատա-

կանց ահաւորից Աստուծոյ զարհու-
րին 'ի Զրաշակերտ անձառ ծայրա-
գոյն լուսոյն, և անըմբերելի պարա-
պատեն զգէմո իւրեանց բոցանիւթ
թեզք: Քանզի եթէ կայր հնազ
փախտտեան, ոչ կարէր կալ երկինք
առաջի քո և ամենայն տարրական
տեսակս. և երկիր զիւ իւրով հան-
գերձ անգնդային, հաստատութեան
հեղտըյալ ևս անհուն խորութիւնս
Նա ևս երկնից երկինք թէ ու-
նէին ևս տեղի թագատեան, ոչ հան-
դուրժէր կալ 'ի ներքոյ պատուան-
գանի ոտից քոց. և եթէ գոյր հնազ
ծածկութե, ամենայն բանակք ան-
մահիցդ գիմեալ անկանէին 'ի նա
յերկիւղալի հիահրաշութենէ ար-
փիափայլ ճառագայթից բազմերի-
նակ թորման լուսոյդ. և 'ի ձեռին
քում էր և է և կայ ամենայն շունչք
և անշունչք:

Եւ զիմորդ ևս քան զամենայն մարդ
եղկելի եղեալս և անարժանս բնա-
ւին երկնի և երկրի տաաջի այգմ ա-
հաւորութեանդ յանգգնիմ կարգալ
զանուն քո սուրբ տնաւորք փնձամբա

և անօրէն մտօքս, որ անբարեւէր
 գլխացն զազբալի գտայ, Թող Թէ
 այդմիկ որ հրեշտակացն բնութիւնքն
 չեն սուրբ առաջի քո: Քանզի չեք
 հնար ճառել կամ ընդ Թուով ար-
 կանել զանեղրական անսահման չա-
 րեացն իմ յիշատակ, և զհարուածոց
 հոգւոյս տալ զտարացոյց: Զի եթէ
 զմիոյ աւուր զչեղեղս միայն բերես
 'ի հանդէս, Թող Թէ զայնքան ժամա-
 նակաց անցելոց, որ յարածամ ան-
 ծայր անդունդք մրրկաց անօրէնու-
 Թեան, երկնաշրջան անբաւութիւնք
 զինե շեղձակուտեալ եղև, կարնեմ
 Թէ ցանկ յաւիտենիո այս բացեալ
 զբերան իւր՝ առցէ զիս 'ի խորութի
 արտաքին խաւարին, և ամփոփեսցէ
 զիս յանյագ որովայն տարանկացեալ
 տարտարոսին. կամ միայլատակ-
 մունք կիզանողական կայծականց առ
 չորման անշէջ արգելոյն տեղասցեն
 'ի վերայ իմ իբրև զտարափս անձ-
 րեաց: Եւ դարձցի լոյս տուրնջեան
 'ի խաւարի, և ճառագայթք տարա-
 ծեալ արեգականս՝ նետս հրաբոր-
 բօքս 'ի վերայ իմ Թափեսցեն. և ոչ

հանգուրժեացէ սաւր բացակեզ երկէ
 նաւորացն բնաւին առ վրէժինդիր
 վրէժապարտիս ժամանել . և կամ
 ոչ ևս անխայեսցէ յիս գաւազան
 բարկութեան անբարկանալի բնու-
 թեանդ : Եւ եթէ ոչ էր սանձեալ
 ներողութիւն քո զտարերացս և
 ութիւն , փախնուին արգեզք յինէն ;
 և գժոխք ազազակէին կորզել առ
 ինքեանս 'ի ձեռաց քոց զիս կենդա-
 նւոյն . զի գառնացեալ մեղքս յա-
 րաժամ զգառնութիւն որոմանց ու-
 զորձեալ մթերեցի համբարս առ 'ի
 նիւթ առչորման յաւիտենական ան-
 շէջ հրոյն : Զի թէ Ղամէք եօթնա-
 նասնեկին եօթն եւս վրէժս ըստ իրաւ-
 ւանց դատաստանիդ , ապա անթիւ-
 բիւրս բիւջուց չարիս մեծամեծս ,
 տանջանս , դանս , մահո և դեհեանս
 դաժանս պատրաստեալ է ինձ ա-
 ռաւել քան ամենայն երամի մեղաւո-
 րացն , այն որ զյաւիտենական կորուս-
 տեանն կրեցին զվիշտն . զի որ անցիչե-
 լին և փոքրն է յաչս իմ երեւեալ ար-
 կածք յանցանաց , մեծ է առաջի քո
 քան զբիւրաւոր պատժապարտացն

Ծանուան : Ձի լցեալ գիտութեամբ
անասանելոյդ շնորհօք՝ ոչ խորշեցայ
և՛ ոչ պարկառեցայ յերեսաց քոյ ,
և՛ ոչ արարի զբաւ՛ի թարթել աչաց
միայն որ ոչ գառնացուցի զկամս ա-
նեղ երրորդութեանդ : Եւ չարժեցի
զանշարժ աթոռ աստուածութեանդ
հանապազօր ծանուան և անըմբերե-
լի հրահոսանս բոցով յանցանաց . և
աչքքոտեանէր և ականջքքոլակեր ,
և ամենայն երկնային զօրութեանցդ
առաջի հրատարակեալ յայտնի ե-
րեւի յանցանք իմ . և ես յարեցու-
թենէ չարին մրրկեալ՝ ոչ զարհու-
րիի , և ոչ սոսկացաւ լիտի գէմք իմ
ամօթալի : Եւ թէ զիարդ ներէր և
համբերէր ահաւորութիւն բարձրե-
լոյդ՝ ես ոչ գիտեմ : Բայց զայս գի-
տեմ , որ թէ ողբան երկինք և եր-
կիր , ծով և խորութիւն անգնդոյ , և
ամենայն բանակք անմահիցդ եղե-
րամայրս լինիցին , չեն բաւական իմ
անբովանդակելի կորստեանս : Եւ
եթէ փոխեսցին ամենայն տեսակք
տարբական գոյիցս մտօք և բնութի-
'ի կերպարանս մարդոյ , աւաղ ծո-

վաւ և չիթք՝ անձրեաց հանգերձ աւ
մենայն շարժողական եռութեամբ ,
համօրէն հարադատք ինձ լինիցին և
և հանցեն առաջի քո արոտօր՝ հան-
գոյն երկնային և երկրային տիեզե-
րատարած ծովուց , ոչ փարատի եր-
կիւղ յաւիտենական կորստեանն 'ի
սրտէ իմմէ , եթէ ոչ նշոյշ ողորմու-
թեան քո հասցէ 'ի թիկունս իմ , զի
քեզ միայն է կարողութիւն փրկեջ
զիս որ բարձեր զմեզս աշխարհի :
Վասն որոյ ամենասուրբ Երրորդու-
թեանդ Հօր և Որդւոյ և ամենասուրբ
Հոգւոյդ փառք և երկրպագութիւն
այժմ և միշտ և յաւիտեանս . ամէն :

Դ

Եւ արդ տէր Յիսուս , տնմահ և
տնմահից թաղաւոր , յորժամ յի-
շեմ զառատաձիր պարգեւս քո առ
իս , առաւել երկիւղալի զարհուրիմ .
զի ընդ այգիքան բարեացդ այսչափ
անօրէնութիւնս մթերեալ ժողովե-
ցի , որ և ոչ չափ ծովու 'ի կշիռս ե .

րեի , գիտնանալ այնորքի որ առա-
 ւել քան զամենայն որդւոց մարդ-
 կան առ իս բազմացուցեր զսէր և
 զողորմութիւն քմ : Քանզի 'ի ստե-
 նե մօր և յարգանդէ աւագանին ա-
 ռեալ բարձրացուցեր զիս 'ի վերայ
 բազկաց քոց , հարազատ զիս քեզ
 արարեր , և զհայր քո զանգնին և
 զօրհնեալ՝ հայր ինձ կարգացեր :
 Բայցեր զամենայն գրունս հողւոյ
 շնորհաց առաջի իմ , և հարսնարան
 իսկ Երրորդութեանդ յօրինեցեր ,
 պարսկից հրեզինացն նկարագրե-
 ցեր , և հազորդս աստուածային ընթ-
 րեացդ հրաւիրեցեր , և 'ի բարձրու-
 թիւնս հրեշտակաց և հրեշտակա-
 պետաց հաներ , և առ զուարթունս
 և տերութիւնս հետազօտեցեր , պե-
 տութեանց և իշխանութեանց ա-
 րարեր խմբակից և կաճառակից .
 սերսկից և քերովքից հաւատա-
 րեցեր , նա ևս գեր 'ի վերայ քան զա-
 մենայն իմանալի զուարթնոցն հան-
 դէս՝ հուպ Երրորդութիւնդ կոչե-
 լով , ամբարձեր զկնքեալ տիս ա-
 ռագաստոցն առաջի իմ , 'ի մասն որ-

դեգրութիւն վնասին մեղադրելով մատամբոյ այդ՝ որով նկարեալ եղև երկինք և երկնայինք, գրոշմեալ կայ լակացեալ արեամբոյ այդ որ հոգեցաւ յաստուածային կողմոյս: Յայտնեցեր զանկապուտ գանձոյ հայրաշարժ էական տերութեանդ, և հազարապետ խորհրդոյն անհատ, և ժառանգորդ մեծութեանդ տհաւորի, զոր խոստացար լինել հայրախնամ տիրով. և ոչ արդեւցեր յամենայն բարութեանդ յանբաւութիւնդ, այլ անձնիշխան կացուցեր զիս, յորս անարկելով ցանկալի քան զհանուրս երեւցուցեր ըստ քում առատաձեռնութեանդ զոչ արժանիս կենաց:

Եւ ես յայդմ անբաւ բարձրութենէդ կամաւ խանարհեալ անկայ 'ի տիղմ և 'ի գոհա մեղաց. և զիս խանակ այդմ անճառ լուսոյդ աւրամենայն բնութիւն հրոյ և լուսոյ բնաւին երևեալ յարարածս յամենայն ժամանակս՝ երևեալ առ այդ իբրև զփոշի անարդ խոսոյ: Եւ զիս խանակ տիրոյ երկնից արքայիդ զիրկս

արկի մահաբեր երկանց կենցաղոյս,
 որ և ստուեր և երազք զարթուցե-
 լոց, ունայնութիւնք սւնայնութեց
 և վիշաք հանապազորդեան: Եւ խրա-
 խացայ 'ի գիրկս որջացեալ օձին, ո-
 ռոյ թոյնք գաժանութեան կիզեալ
 զարարածս աճիւն հնոցի գործեաց:
 Եւ ցանկալի եղեն ինձ առօրեայ
 գառնութիւն մրուր մեղաց հոսա-
 նուտ բնութեան քան զանհամեմատ
 սւրախութիւն երկնաւոր հարսնա-
 րանիք և զտեսիլ անճառ ճառա-
 գացթի հիւսիսաշուքեան բազմեւոյն
 'ի փառս ահաւորութեան բարձրե-
 լոցդ, որ բնաւ ամենայն մեծութիւն
 բոլորից կենցաղոյս և ցանկալիք ա-
 չաց և մտաց իբրեւ զստուեր երազոց:
 Հոսեցայ սահեցայ անկայ եղկելիս 'ի
 յաւիտենից գերաշրութենէդ ամ-
 բարձման անճառիցն 'ի յանքակ խո-
 րութիւնս խորոց, որ անգունգք
 անգնգոց իբրեւ զերկինս երկնից 'ի
 վերայ իմ բարձրացեալ կայ: Եւ
 փոխանակ ակնարկելոյ ծայրագոյն
 լուսոյդ՝ այդ որ բնաւին բնութիւն
 լուսոյ և հրոյ որ եղեալ է յարարածս՝

իբրեւ շաշակեցի մեզ Թանձրատարած
 և զգլխարդեան կարծրութենքիւ ա-
 ռի զյաւիտենական կորստեանն սա-
 մանս որ կիզու զհուր իբրեւ զխալիւ և
 առ չարութիւն որդանցն 'ի նմանն
 հոսեւոյ զոր պատրաստեալ է սա-
 տանայի և կամարացոյ նորա՝ ամե-
 նայն Թայնք սողնոց որ 'ի կենցաղս
 եղեալ են և լինին քաղցրագոյնք նն-
 քան զճաշակ միայ ջուրց ծարաւոյ
 անձրեաց : Եւ փոխանակ պտղոց ան-
 մահական գրախտին և խրախուժե-
 երկնաւոր տեղանոյք և երգոյք ան-
 մահից ճաշակեցի զկայծակունս հրոյ
 գեհենին , և արբի զյորձանս բոցե-
 ղին գեառոց , և լալ աչաց և զրճեւ
 ատամանց եհաս ինձ բաժին , և առ-
 չարումն առաջ աբաղքին մրրկացն
 խաւարի եղեն ինձ համգիտա : Եւ
 որովայն անշէջ բոցոյն որ 'ի գողտ-
 իւր գրաւեաց զգիւադարան նզկե-
 լիս , և ըմբռնեցայ փախուցեալ յե-
 րեսաց ահաւորիք և անկայ 'ի բազմ-
 վարմից տարատարտին . առ առաջ այնի
 տապակաց որ իբրեւ զպաղաւն ձմե-
 րայնոյ է՝ համգեւն Թայնք գառնու-

Թեան հիւփառելն տառնամանեացն
 իբրեւ զհուր բորբոքեալ երեւի առա-
 ջի բնութեան տարտարոսին, յորոյ
 յարտական սատակման անկեալ կամ
 տառելի ևս սրտոժոց արժանեաւորոս:
 Վրիպեցայ մերժեցայ յանպա-
 տում և յանխմանալի բազկացոյ յան-
 նկատելի ահաւորութեց երեքսըր-
 բնից փառացոյ, զորոյ միայն զէու-
 թիւն հրամանատարի միոյ ոչ կա-
 ընն բովանդակել երկրային բնու-
 թիւնքս: Եւ քակտեալ լուծանին
 յարտափայլմանէ փայլատականցն
 հրանիւթիցն հոգեղինաց, որպէս ե-
 րաւք երկնաւորացն յահեղահրաշու-
 թենէ փառաց քոյ. և ամենայն երկ-
 րաբարչքս պատրանք են պատրողին
 և առասանք կապանաց վարմից անե-
 րեւթ խորացելոյ բանաին և պարա-
 ւանգ յաւիտենից կորստեանն, յեցք
 և մեցք շարաւոյ ժայթքեալ որ-
 գանցն, զորոյ զհետ երթեալ եզկե-
 լիզ կամակոր մտգ՝ զայնքան տաղտ-
 կութիւն գառնութեան քաղցր ՚ի
 վերայ իմ վարկանէի պատահումն:
 Եւ յանդունդս խորոց հրամած նսե-

մութեանցն այն հրմուկի վտխմանն
վերնագունի անճառելի խրախուժե-
փառացդ, որ ոչ ական տեսանելի է
և ոչ ունկան լսելի և ոչ 'ի միտս
մարդոյ անկանելի զոր պատրաստե-
ցեր սրբոց քոց, աննախանձդ Աս-
տուած ։

Եւ արդ ես տարակուսեալ առե-
նապեալ 'ի տոռունս մեզաց հնգեկնի
ղգայութեամբս՝ զլաւիտեան կորչու-
տեանն գրաւեալ գատակնիք՝ ան-
պատասխանի եղեալ առաջի ահա-
ւորիդ, զինչ ասացից և կամ որով
ամօթով բացից զբերան իմ և կամ
որով մազք զանչափ յորձանս մրջյ-
կաց ծովուս բերից 'ի համար առաջի
ծածկագիտիդ, որ և անգործքն ես
հրատարակեալ երեին առաջի քո ։
Զի մ' կռէ զախս յաւիտենից բոց
'ի քէն տէր, և ո՞վ բերէ 'ի թիւ ըզ-
ծփումն տարածման ալեաց ծովու,
եթէ ոչ ամենազարոզ զօրութիւն
քո և ամենազօր ձեռն քո, անեղք և
անհնարինդ երկնաւորաց և երկրա-
ւորաց ։ Քեզ ամենայն ինչ հնարա-
ւոր է, և հազար ամն իբրեւ զմի որ

յե մի օրն իբրեւ քհաղար ամ համա-
 րեալ է զքեզ յաղարմութիւնս և 'ի
 դիմութիւնս : Մի՛ նշաւակ չարեաց
 կոչուցաներ զիս 'ի մեջ երկնից և
 երկրի, և մի արմատացի 'ի միաս ա-
 մենազորմից վասն իմ նկարումն չա-
 րեաց : Մի՛ տարագիր առնէր 'ի մա-
 տենի կենացդ զոր նկարեցին մա-
 տանք քո օծմամբ իւզոյն օրհնու-
 թեան, և մի զօրգեգրութեան կը-
 տակն իմ տար 'ի ձեռն թշնամոյն
 պագարութեան : Մի՛ զիշխա ապիմ-
 րամբին իմովս ծանրացուցաներ, և
 մի տար գերի վայրենական գաղուն
 զսիրելի ծնունդ սուրբ աւաղանի
 քո, և զնախկի դաւանողս եղեալ
 երբօրգական շնորհիգ. և մի տալ
 ճարակ յաւիտենից հրոյն զոր ներ-
 կեցեր արեամբ մարմնով, և 'ի գինս
 արեան էական տատուածութեանդ
 գրեցեր : Զօրացո զաատուածային
 կամս բարեացդ 'ի վերայ իմ որպէս
 'ի հեռեւումն մարմնաւորութեանդ
 զօրացաւ, և համարեա կրկին 'ի վե-
 րայ իմ զկիրս տնօրէնութեանդ կա-
 տարեալ. և առաւել արարչութիւն

և հրաշագործութիւնն ինձ յայտնեալ
յերկինս և յերկրի զի կարող ես : Եւ
մի յազմեացէ նկուն եղեալն՝ ի քառմ
անսահման զօրութենէդ . և մի արեւ
ձանապղի մթութիւն խաւարին : առ
ռաջի այգմիկ , որ և զհրակիզէջ բոլ
նութիւնս հրդեհեա . և մի կիզցիկ
բոց հրաթոյնք կայծականց բանաստեղ
կութիւն զանծայր ծովդ աննշանակելի :
և մի յանեղբաւկան յօրձանս քո տր
ծարծեսցի այրումն բոցոյ նորայ . Սկի
կափուսցէ մէգ տարբերական զանբաւ
տուեր լոյսդ արեգականդ արգարտա
թեան , և մի երևեսցի անհուն խորութիւնք
սանդարտամետականին գեր ' ի
վերոյ բարձրութեդ այգ , որ բիւրք
բիւրուց և հազարք հազարոց արե
գունդք անգնդոց ' ի ներքոյ քո փա
կեալ կայ . և մի զանփափոխելի կամե
քո բարի շրջեր ' ի դառնութիւն վաղն
որդւոյս կորստեան : Զի զինչ է մէտ
մի փոշւոյ առաջի քո , կամ տիրե մի
անկեալ ' ի ծառոյ , որ և ոչ ամենայն
արևարածոց յանցանք այնչափ երեկ
առաջի ողորմութեան քո :

Յիշեալ յիշատակդ յաւիտենից ,

զանազանն սերն յաւիտեանից, յորս
 ոչ հետապտեցին երկնայինք և երկ-
 րայինքս, և արկ առաջի գթութեանդ
 անբաւական զիջումն քո վասն մե-
 զաւորացս 'ի հայրական ծոցոյդ. զի
 վասն մեր ազքաթացար, անբովան-
 փարելիդ երկնից և երկրի, և զհան-
 գեա մարտիրոսական կրից կրեցեր
 վասն կորուսելոցս 'ի կորստական
 աշխարհէս, և անճառ մեծութիւն
 տապար քեզ վիշտս չարչարանաց,
 և սպառնագ անզուգական, զթուքն և
 զսպառանքն, փառքդ անքնին զմահ
 խաչին, և խրախուծիւնդ անհամե-
 մատ զճաշակ գառնութեան լեզւոյն,
 և բովանդակ զպարտիս ամենայն
 յանցանաց մերոց մարմնովք քո
 բարբնիւր, բարձրութիւն անհասու-
 թեան հօր: Մեռուցիւր զանմահու-
 թիւնդ ընդ մեզուցեկոցս 'ի գիրկո
 ետեան ծնողիդ, և հանապազօր ևս
 զնայն խորհրդածութիւն մահու քո
 կատարես՝ անծափառապս պատա-
 րագեալ յընդհանուրս արարածոց,
 անարաւ գառն Արառւծոյ և ծոցա-
 ծին ծնունդ հօր հանգերձելոյ աշ-

խարհիդ : Անփոփոխելի հաւթեամբ
մտանէս ընդ ամենայն գրեանս , և
մերձ'ի բնաւս կարկառեա զձեռն քո
'ի կանգնումն ամենեցուն : Բաշխեա
ղմարմին քո'ի ճաշակս սովաբեկաց ,
և հեղուս զարիւնդ'ի մաքրութիւն
մեղապարտեալ անձանց : Ականջք
քո'ի վերայ չըթանց ամենայն կենդա
նեաց , և արդարութիւն քո լռէ զհա
ռաչս սրտի հեծութեան հանրական
եղելութեանս : Եւ յաղագս անպատ
մելի և անձառ սիրոյ քո առ որդիս
մարդկան՝ այժմ ևս բազկատարան
'ի վերայ ամենայն խաչի հեղուտեալ
բեւոզք անմեկնելի կաս առաջի ա
հաւորութեան առաքելն քո յաշ
խարհա : Վասն պարտեաց մերոց
բացեր զկող հրահոտան աղբերդ , և
ճաշակ լեզւոյն և քացախին հա
կան լուսոյդ հուպ'ի շրթունս ճա
ռի . և պարանոց ամենազօր տէրու
թեանդ խոնարհեալ առաջի անդն
նելի հարազատական ծնողիդ և հա
կից հոգւոյդ պրտսրադոչ հառաչ
մամբ ընդ մեր մեղաւորացս խորս
հրրդաբար աղաղակեա զեկեկին : Եւ

ամառանկ արգեացս իսկ եղևալ բն-
 ըստն տեսն' հայր մեղաց յերկինս և
 տառաքի քո . զի 'ի ձեռն աստուածաց
 ին ներգործութեանդ 'ի հաշտու-
 թիւն մեղ. դարձցի հայրական փեռ-
 չութիւնն , և ցտանացեալ կեանք
 մեր զկենացն յաւիտենից տալն
 դատականիք : Եւ որ այդչափ անքն-
 նելի և անխմանալի սէր քո զօրա-
 ցեալ եղև յազգս արգեաց մարդկան ,
 մի միայն փական ինձ զընդարձակ
 դառն բարերարութեանդ , և 'ի կը-
 շիտս արգարութեան քո արկաներ
 զգազրալի կենաց իմաց զպարտս չա-
 լեաց , որ թողեր զտոկոսիս բիւր
 տաղանդաց բազմաց ըստ իւրաքան-
 չիւր մասին . և զմեռածսան ժամու
 մշտեացն զփարձն ցիտլ առատատրե-
 ցեր ըստ քում մեծութեանդ . եղև
 թանձաանեկին եօթեանց յանցանս ոչ
 յիշեցեր որք հայցեցին 'ի քէն . և
 զտապարն յանպտուղ թղենւոյն ար-
 գեղեր՝ բարեգութ երկայնամիալեալ՝
 մնալով պաղպ : Ոչ հնձեցեր զորոմն
 տաղանիչ սակս հասկոյ ցորենոյն
 որ 'ի մէջ անբաւից , զի մի խլեսցի

ցորեանն ընդ նմին : Գրեցեր որո-
 տարապ մեծ զինքնեջս այրույն , և
 զխաթուածս արտառուաց նմին մե-
 զաւորի համարեցար իցրե զհոսանա-
 անձրեաց : Զբարբառ աւագակին
 երկնաբարձր սարաշխարհին և ըզ-
 հառաշուան անառակին ընկալցոյ
 քարձրացոյն քան զհրեղինաց փա-
 ռաբանութիւնն . զի ոչ գոյ կշիռ և
 չափ օգորմութեան և սիրոյ քո . որ
 և յապտուածութիւնդ քո՝ ոչ խնայ-
 ես , այլ ճշմարտապէս ի զինս միոյ
 մեղաւորի յամենայն ժամ առա ըզ-
 քեզ ի սպանդ մահու . և դու նոցն
 ինքն Աստուածդ ես , և ամբ քո ոչ
 անցանէ , և այլայլութիւն ի քեզ
 ոչ գոյ , և քեզ և հօր քում ամենա-
 կալի և աւրբ հոգւոյդ փառք և եր-
 կրապապութիւն և գոհութիւն այսմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Ե

Յիսուս Քրիստոս Աստուած մեր
 փրկիչ աշխարհի, որ բարձրացար
 վերան պարտեաց մերոց 'ի վերայ խա-
 ջին, և տաքածեցեր զաստուածային
 բազումքս քո 'ի վերայ նորա 'ի սակս
 մեղանորացս, որ պատարագեցար
 ընդ ամենիցուն ևզնդ՝ Կարարակ և
 ուրախ արարեր զերկնային քնութեա
 ընդ այնոսիկ որ 'ի տար Վատնեցին
 զմեծութիան Կապտակց ևրրազքեաց
 մեծութեանցդ յերամբխողից: Եւ յա-
 ռաջին ճակութին ամենալ Կացալցեր
 ամենայն զարգուք զքաղքացեալս մե-
 ղոք՝ քո ճշմարիտ մարգեղութիւնդ:
 Արդ յիշեալ յիշեալ անհասանելի բը-
 նութիւն Հօր, զյոյժքան խորհրդա-
 ծաւակէն անքննելի խորոցդ, և մի
 հերքեր զիս 'ի տարագ 'ի հասե քառմ
 մէ . այլ հնարանորեա փրկիչ եղին-
 լոցս յահագին աւուրն յանճատելի
 գառապանաց քոց: Աւան սիրոյ
 ծնողին քո թակուհւոյդ երկնից և զը-
 բութեան զննարանի հրախիչ սե-

զանոյդ արիւնեաներկ սուսերիդ յա-
 րում մածար միածինդ Հօր, և վասն
 գրկակցութե գերագոյիդ ընդ ան-
 հաս էութեան անաբջին քո և ներ-
 գործողի քո Հոգւոյդ ողորմեա գո-
 հաովիժեալ գերւոյս, և անցո՛ ըն-
 սաստ պատուհասի հրաժորձական
 աւուրն 'ի վերայ իմ: Մի ընկենալք
 զիս 'ի բերականքեալ անտահման խա-
 րութեան անյիշելի յաւիտեանեան
 անհուն վէժն, և մի մատներ յաբա-
 կիզ տոչորման անպակաս անդըն-
 գային Թանձրաման խաւարին: Մի
 բանար ընդգէմ իմ զաշխարհակալ
 զբերան գեհննին, և մի յանյազ ա-
 րովայն հետցեալ օձիցն պարսւան-
 գեր զիս բացեղէն կապանօքն: Մի
 բարձրացուցաներ 'ի վերայ իմ ըզ-
 րաւազան բարկութեան քո, և մի
 շնորժեր զաւր հրեղինացն յանրա-
 պատ պարանոց իմ: Մի յարձանա
 անեղբական բորբոքեալ ծովուն խա-
 րացելոյ ծածկեր զչարացեալս շա-
 րեզ, և մի 'ի բովս հրահոտան
 հրդեհել զխեթս եզիկի կիպղա-
 կան կայծականց: Մի 'ի քուրացս

անխմանալի հրահալոցացն փորձեր
 ցնորկեալս արեամբ քո, և մի արկա-
 ներ 'ի վերայ իմ զկարծրութիւն
 խառութեան այնմ մթաղին ոյր կի-
 ղիչն և հրոյ բնութեան: Մի հաներ
 զիս 'ի մեռազս ապականութեան
 տրտալքին խաւարին, և մի փակեր 'ի
 ներքոյ անգնդային հաստատութեն
 'ի գուրան գառնատեւիլս, աւտի
 հրեղէն որդանցն երամքն հոսին և
 ողխարհակցիս ծանրութիւն, ուր ա-
 խեալ գրունքն կնքին: Մի տար տե-
 սանել ինձ զահագնակերպ կերպա-
 բանն այն՝ որ բիւրակերպ տեսիլք
 անցնանելի տանջանացն յաւիտենից 'ի
 նաւանկարադրեալ տեսանի, և մի 'ի
 մասն վիճակի հրաւիրելոցն 'ի նոսա
 գրեր զիս: Մի յերամս ահեկացն կա-
 ցուցաներ զիս, վերկէջ, և մի հրեղէն
 կապանգն ապրադրեր արտաքս քան
 զալցելութեան քո սահման: Մի հեր-
 քեր յարտալքին խաւարին խորան
 զնդիւնի անձն իմ, և մի փակեր 'ի
 վիճակ յայն որ անհաս 'ի մարմնա-
 ւորաց մտացս մնայ, և տեսեալի ևս
 հրեղինացն իմանի: Մի յիշեր զիս 'ի

հանդէս կարուսեղացն ահեկանացն,
 և մի անպատրաստիս բնաւին գտա-
 կեր զառաքատ հարմարանիդ Կե-
 նաց : Մի՛ տար ճարակ հրոյն յառի-
 անից , և մի արծարծեր զգառնաւ
 թիւն գեհեներն իմով անգնդահմ-
 շարեւորի : Մի՛ 'ի տապակս անե-
 րեայթս խորացեալս սանդաքամի,
 տականս բարկութիւն հոսման տա-
 չորեր զարժանատանջ անձն եղիւ
 ւոյս . մի զժայթքումն չարահոս մի-
 զացս տարածաներ 'ի տեսիլս ամե-
 նայն մեկեաց : Մի՛ զկայծակունս
 բարկութեան հոսման հրեղինաց թո-
 րոցուցաներ 'ի վերայ հրաբորդոց
 մարմնոյս , և մի զանթա յորգատա-
 րաթի փայլատակմանց արշորման ան-
 շեջ արփոյն շեղակուտեր զանձամբ
 մեղաւորիս : Մի՛ 'ի բովս բորբոքեալ
 ժանեաց հրաթոյն օրիցն ընկենուր
 զիս աէր իմ Յիսուս . մի բանոր ընդ
 դէմ իմ զբերան հնացեալ վերայ-
 ին փրագին զոր ոչ բաւէ ըսող ո-
 լորոց արարածոցս : Մի՛ բերեր 'ի
 հանդէս առաքի ահաւոր բեմիդ զա-
 հագնալուր հոսումն հեղեղաց զա-

րիս, և մի տաղտկացուցաներ զահա-
 ւար տեսարան հրաւիրելոցն 'ի սե-
 ջան քո սուրբ: Մի հրապարակեր
 զժածոսկս անօրէնութեան իմոյ ա-
 ռաջի ամենատես հրապարակիդ, և
 մի զատուածային բարբառդ 'ի գոռ-
 նութիւն կորստական տանջանայ 'ի
 լսելիս իմ հասուցաներ: Մի անտե-
 րիչ կացուցաներ զիս յահեղահրաշ-
 փայլատակման սխալաց քոց, և մի
 զսկեր զիս յերանական ձայնէ հա-
 մախանելոցն ընդ առաջ քո տեր: Զի
 թեպէտ և անարժան եմ ըստ գոր-
 ծոց իմոց, անբաւ և գառնատեսիչ և
 անօրինակելի տանջանայ քան զյա-
 վանելից եղելոցն 'ի քէն, այլ յան-
 զբաւ զթութիւնդ և յողորմութիդ
 նմ ապաւինեալ որ 'ի վեր և քան
 զխործիս ամենայն հոգւոյ. և բռն
 հարկանեմ զայդքան նախախնարու-
 թենեդ, որ դեռ ես 'ի վերայ ամե-
 նայն խալի հեղուսեալ բեռաք և
 վերաւորեալ անգամաք խորհրդա-
 բար կաս առաջի աներեկոյթ զօրու-
 թեան Արարածոց քո հօր, և պա-
 տարադիս անծախարար յընդհա-

նաւրա ամենայն, զի զանգամբերեցի
 տանջանան արատուհասից քոյով առ
 տուածացեալ մտքմնովք բարձեր, և
 բառնաս միշտ և յաւիտեան, միջնորդ
 և բարեխոս երամի մեղաւորաց կա
 լով առ Հօր քո օրհնելոյ: Եւ գու
 նոյն ինքն Աստուածդ ես, սահման
 զթուութեան և ողորմութեան, և ոչ
 միտմտիւն միտք քո 'ի բարեացն
 թկարկութենէ, և անթարթեղի ակ
 նարկութիւն նկատես յայնոսիկ օրք
 հաւատով հային 'ի քեզ. և ոչ պահես
 ռիս յաւիտեան և ոչ յիշես զբան
 ցանա գործողացն առ քեզ: Որ զսեռ
 ցեալ հնացեալ զձանձախարկիւ չա
 լեացն որակութեամբ չբնա 'ի ձեան
 օգիտակութիւն, և զներկեալս արեւն
 լուսչա մեղքք ըստ կարմրութեան
 օրգան արեգակնմովայլ ջահաւորես:
 Որ զվեմա ազբերացուցանես, և ըզ
 բացեալ բերանս աշխարհակուլ ծա
 վու սանձես աւազով, զի ամենա
 կալ իմաստութեան քո ոչ գոյ բաւ:

Վասն որոյ ազաչեմ զահաւոր և
 զամենակար զօրութիւննեզիգ, գործ
 'ի յիս 'ի բիւքամիւ կործանեալս,

յանհուն և յանբաւ խորխորատ ան-
կեալս, յանկանգնելի գլորեալս,
յանհաստատ տասանեալս, յանբը-
նջչելի խորտակեալս, յանյուսալի
ահաբեկեալս, յանգառնալի վարա-
տեալս, յանսահման չարալլկեալս,
յանմիտթար սգացեալս. զոր քո
միացն է սփոփել, բժշկել և միտթա-
րել: Բը զաստուածութիւնդ քո սչ
չտա համարեցար ապեղանիս միրացն
Սոքամայ արկանել, հայեալիս այնմ
գլխութեամբն՝ ձեռն կարկառել ըստ
այնմ բարերարութեանն. մերձեցիր
'ի խնդրուածս իմ ըստ քում պար-
գեատուր շնորհիդ: Բզորմեա անկե-
լոյս 'ի ձեռս տալակացն. ալցեղու-
լնր մեղորեղոյս, մերկիս և սովորե-
կիս. թող ինձ զպարտիս տալան-
դացն պահեալի, թագաւոր երկնա-
ւոր. վասն զի 'ի յամեղք քո յանտարր
աշխարհն՝ արդի զբաժակն դառնա-
լեան մահաբեր կենցաղոյս և թըմը-
րալից քնոյ դառնութեան, ննջնցի
անդլայտարար և 'ի քումմեմի, և ոչ
ունիմ սուղ ինչ սակս անտեսա-
լեանն հարուցանել: Ալան զի ան-

պատրաստ եղեալ 'ի տան գանձարա-
նի քո՝ աւար ստին գողք և առաւ
զաւք զվթերեալ կապուան . և 'ի
վերայ այսր ամենայնի մեկեղին զմեռա
խմ յարիւն ծառայակցացն խնոց , զա-
րոց 'ի սպաս պաշտման կացուցեր , և
ոչ զարհուրեցայ 'ի պատուիրանաց
բարձրելոյդ : Թողեր ինձ զպարտա-
հինդ հարիւր գննարին , և ես սակա-
խերեկշի միայ խեղդ արկեալ 'ի պար-
տապանաց խնոց պահանջի : Զյան-
ցանս եօթանասնեկին եօթանցն բիւր
անգամ շնորհեցեր ինձ օր ըստ օրե ,
և ես 'ի վերայ մեղաւորաց ոչ ան-
խայեի , այլ տոյժա տոկոսեաց ար-
կանի : Ետուր ինձ երկարածիդ
ամս բարուծե՛ք՝ պատրաստել ճանա-
պարհ գալտեան քո և օթեվան տա-
րամտեալ հինաւորցդ գտանել , և
ես 'ի ներհման անցուցի զամենայն .
եհաս ժամանակ՝ և զարգայութիւնն
սուրդք զմեռնեցին : Երբեմն՝ եղե-
բարբառ եթի ահա գայ վեցայ , ես
գեռ ևս թմբեալ 'ի մահի՛ն ոչ ընդ-
ոստեաց : Մտին յատագաստ հաքմաւ
րանին որ զպարտեալ իւրեանց ար-

Ժորժեղին արժեաւթեամբ, և փա-
 կեալ տխեալ կնքեցան գրուիք, և
 հասաւ ժէհն յաւիտենական ընդ
 միջ իմ և աշխարհին կենաց : Այսին
 որոյ ոչ ունիմ պատասխանատու
 թիւն առ քեզ . զի ինձէն գանձեցի
 զցառնութիւն տարտալտաին և ըզ-
 կայծակունա հրոյ գեհննոյն, և կար-
 կեալ է բերան իմ յահաւոր բեմոյդ :
 Գտին զցանձգ կենաց յորում ապա-
 տէին, հաւին աւետեացն որում ըզ-
 ձայնն, տեսին զայն աշխարհն որ
 ամենայն տիեզեցք զազնարկումն
 միայն ոչ արժէ : Արին զայդ պար-
 գեզ զոր իրկինք ոչ տանէին . զպե-
 ցան զփառս լուսոյ որ ամենայն յա-
 ւիտենից ճառագայթէ առջի նշոյնի
 միջ նորա իբրեւ զխաւար համարենալ
 է : Ետուր նոցա զիմաստութիւնդ
 հօր և հոգւոյդ և խորհրդակից ա-
 նեզ Երրորդութեանդ . եղեն ծած-
 կեալ ընդ ամենազօր աջովդ անզբաւ
 փառք 'ի մշտնջենաւոր և յամենայն
 տարած յաւիտենից յաւիտեանն :
 Յայնմ տուր ահեզ և սուկալի ան-
 երեկ յորժամ այս ամենայն կար-

դի, ակնարկեալ յիս արդամեթեանի
քո, անճառ ամենազօրմ Աստուած :
և մի տարածեր զքասումի բարկու-
թեան քո 'ի վերայ իմ ըստ անա-
ռակ գործոց իմոց : Այլ ըստ քու
անչափ անհաս անպատում բարե-
րարութեանդ անտես արա 'ի մատոյ
և 'ի դիտութենեկ քումակ զաշխար-
հակշիւ աղբ յանցանոց իմոց, ան-
քննելի և ամենազօր Աստուած :

Լուր ինձ բազմամեղիս, քո կի և
դերի վարեցայ 'ի թշնամոյս, և արա-
կեցաւ նա իմով կորստեամբս և խը-
րոխտացաւ իմով աղքատութեամբս
և գու փարազ ես, և տկարանայ 'ի
քէն և ոչ ինչ : Որպէս նա ծծեաց
զնորիւն իմ, և յափշտակութիւն մեծ
համարեցաւ զսցանէն իմ 'ի քէն, սոյլ
գու մի անտես տուներ, մարգասէր,
և մի տար խրոխտանալ անզրինին 'ի
վերայ իմ : Աղաքտեա, փարազ յա-
մենայնի, զքառս նորա մեծութեն
ցրուեալ զխորհուրդս նորա . մերկեա
զծածկոյթ անձին նորա . տա . զա-
ւարս նորա . ժառանգեա զստա-
ցուածս նորա . աւար տա զարդա-

տամբերըն 'ի քէն . տիրեա տանա
 բնակութեան նորա . առ զերկնա-
 բարձր աշտարակս Խաչարանի նորա .
 ընկնեա և կողոպտեա զնա յամենայն .
 նի : Ճողոպրեա և քարշեա զալիս
 նորա իմով փրկագործութեամբս :
 Աբգ տուր ձեռն բարերար գիմեղյոս
 առ քեզ , և արգել զաներկոյթ խո-
 ցատումն նեախց նորա յողոց իմմէ ,
 և մի տար 'ի ձեռս չարահնարին . զի
 մի տան հարցի ընդգէմ քո և 'ի սպառ-
 կութեանց զիս : Աբգ խզեա զէջս նո-
 րա , բարերար , իմով գթութեամբս .
 ջախջախեա զսրունս նորա . իմով ո-
 ղորմութեամբս . հաս զսոս նորա ի-
 մով բարերարութեամբս . զի թէ
 ստուգութիւն քո գարձցի . յիս , և
 ձեռն քո մերձեցի , և աջ քո ըն-
 կաջցի զիս , և ողորմութեան և թո-
 ղութեան մեղաց արժանացուցեա
 զիս , պատահեալ է որովայն չարին
 և ջրուեալ է ոսկերք զէնցն :

Եւ արգ տէր Աստուած , թէպէտ
 և անարժան եմ պարգևաց քոց , և
 հասեալ եմ ես ինձէն զյոցս փրկու-
 թեան իմոյ 'ի քէն , զի թէ տմենայն

հանգէսք վերնոցն ողբան՝ չէ լաւաւ
կան իմոյ կորստեանս . զի ընդ
խաւար եղէ, Թագաւորս յաղբ և՛ ի
տիղմ անկայ, և զօրավարս սկսեալ
ցնալ գտայ, իշխանս ահարկու նը-
կուն եղէ, ազատս ըմբոսնեայ ի շար-
ժառայութիւն, տէրս ամենայն կեն-
դանեաց ի կորուստ վարեալ և հացս
կենաց սովորեկ եղեալ . ազբերս ան-
մահութիւն պաղքեալ, և արեգակնս
մեծապայծառ նսեմացեալ, քաղաքս
հրապարիսպ անմահ արքայից առա-
րեալ, և ապարտնս կրկնաբարձր
կամարօք յօրինեալ՝ կործանեալ,
ցանկալիս երկնաւորացն ապակա-
նեալ, և գրախտս վայելչաբազարժ
անկոյգ ապառաժեալ, . և թաճարս
լուսոյ փառաց կիգ լուցեալ . սե-
ղանս ամենալի սպառեալ, և զարգ
փառաց արփիահրաշ պանծալին մեր-
կացեալ . պարտնոցս բարձրագի-
տակ խոնարհեալ, և պատկեր զի-
մացս հրաշագեղ եղծեալ . աչք տ-
րեգակնափայլ խաւարեալ, և լսե-
լիքս արագալուր խցեալ . լեզուս ըն-
հադրական ապաշնորհ եղեալ, և

Ընդամենս արտագայեալ կայ կարկա-
 փայցեալ. ձեռքս տալենազօր ապրկա-
 ընեալ, և ոտք երազահաս տախտապա-
 ընեալ. հանճարս հրաշալի արտատրա-
 հեալ, և միտքս երկնաթուիչ՝ ի ստոր
 իջեալ. զօրութեան երկնորարձ ու-
 ալ թիկանցս կոճարեալ, և սիրտս
 ներհակօր չարին ծնրեալ. ջահս ան-
 սղաւ չիջեալ, և աշտանակս եփ-
 նալ շնորհացն մամբեալ. գրունդ
 տեսականին փակեալ, և սիւնք հար-
 քատութեան մտացս գզրգեալ. վիմը
 անկեան հիմանցն խափտեալ, և սրը-
 րակք ձեզուան տախտակացս հոգ-
 մեմք հասեալ, տալենայնիւ գօտա-
 ցեալ, յալենայնիւ բարեաց արկուա-
 ծից հրառչար եղեալ. յանմահական
 յայդւոյն ելեալ, և ի կենաց գրախ-
 տեն զրկեալ. ի միարանութենէ
 պրտցն օրոշեալ, և ի փառաց միած-
 նին մերկացեալ. յանհպեցի յալձա-
 ռացն յանդունդս իջեալ, և ի գերա-
 գոյական տեսութենէդ ի գերու-
 թեան վարեալ: Յանճառ զարգու-
 փառաց ահաւորիդ մերի և ծանակ
 եղէ, և ի գրկակցութենէ Երրոր-

գութեանդ անկայ կամաւ 'ի ժամկէս
հնացեալ օձին :

Արդ ո՞ր ողբք և ո՞ր աղէտ բառ-
նան զայտալիսի կորուստ , զոր ոչ ար-
տար էլիցս ժարատէ զցաւս սրտի ի-
մոյ . բայց թէ բարբառգ ահեղ և ողբ
տար աչացդ ահաւորիդ , որ արձա-
կեցեր 'ի գերեզմանն Ղազարու , ժա-
մանեացէ 'ի խնդիր կորուսեցյա : Եւ
ցայտեացի յիս յարենեդ այդ որ
հոսեցաւ յատուածային կողիցդ .
կամ թէ հասցէ 'ի լսելիս իմ շնորհք
չբժանց ամենահզօրիդ որ հասաւ
որս պանծիկն , և կարկառեացի մատն
անեղիդ որ հպեցաւ առ բորտան : Եւ
թէ եկեացէ ողորմութեան ձեռնդ
այդ յիս որ մերժեցաւ յաչս կուրին ,
և հնչեացէ ձայնդ երանական առ եղ-
կելիս զոր լուաւ աւանդակն , ապա
բառնի ամենայն անյուսութե կար-
ծիք , և կանգնի գլորեալ անձն 'իմ
'ի խորոց : Զի թէպէս և անարժան
եմ եղիլիս այդմ ողորմութեան , և
մեծ յանգդնութիւն է ինձ աղել
զայս առաջի քո , ապայն անսահմա
նելի է քո ատուածային զօրու-

Թիւնդ . զի կամենքո՛ւ տնդունդք եր-
կինք նն ի երկկսն անկնից երկկնք .
Խաւարն լոյս , և մեզն իբրեւ զճառա-
գայթն արեգակնն : Արգ մարդա-
մէր փրկիչ , այդ զօրութեամբդ մեր-
ձեցիր յիս , և ընդգրկեա զապակա-
նեալ կործանեալ ռաեզծուածս քո՛
վերստին ստեղծադորենա , և ՚ի մասն
և ՚ի ժառանգութիւն քո գրեա , և
արժանի արա շնորհին այն որով ո-
ղորմութիւն գտից ՚ի քէն , և մաք-
րեսցին ամենայն մեղք և յիշատակք
անօրէնութեան իմոյ . և յերանական
կնճակ առաջին բարութեանցն հա-
տից , և ուրախեղէց յԱստուած փր-
կիչդ իմ , և ցնծաացեն տակերք իմ
առաւտակաւք : Տուր ինձ զեղջ ան-
բաւ և արատար բազում ո՛ր բաւա-
կանաացի ինձ ընձեռեւ զշնորհս ա-
ւագանին . քաղցրացս ինձ զչարչա-
րանս փրոյ քո , և արեամբ անառա-
կին լուա զորգնալի վէրս մարմնոյ ի-
մոյ . քանզի գիւրին և հնարաւոր է
քեզ յոյժ , անմահ և անմահից Թա-
գաւոր :

Յիշեա բարեբար , զի մարմին էի

երբեմն 'ի մարմնաց քո և անդամ
 յանդամոց քոց՝ այդ որ սուկը 'ի
 սուկքը կուսեն՝ զլիառա շնորհք քո
 սփածեալ յարցանդէ աւազանին 'ի
 յարգեցրութեանդ եղեալ վիճակ
 ընդ դրս մտնացեալ խաբբաւորող
 վիշապն՝ գողացեալ կորցեաց 'ի քնն
 զքո նկարագրեալ սրտակերս, և
 զարդ զանձամբ իւրով արկեալ զիմ
 զանմարտութիւնս յանգիման ահա
 ւոր և սոսկալի ակերութեանդ՝ հըր
 ճուի քո ասագւածային գնդս ա
 րեամբ. և գուլուն և անասա, և ըզ
 դուծ հայրախնամ տեղութեանդ
 արգելուս՝ այդ որ սիրեցեք մեզանեզ
 'ի վերայ միոյ մեզուորի: Զի թե
 պէա և բազում են անգունեք անու
 րէնութեան իմց, այլ անբաւ և ան
 սահման են անգունեք քարերաբա
 րութեան քո. և ոչ կարէ անգունեք խա
 ւարի կալ առաջի հրակէզ բոցածախ
 անգնդոց, ու հալեալ հրդեհէ զաբ
 ձանայեալ մթութիւն վիշի մեզու
 պարտ ոգւոյս որ կարկառեն զձեզ
 իւրեանց առ երկնաւոր նաւապետ
 Եւ այժմ կէտալ զիս կէտն յաւի

ամենից և կամք թագուցանել զիս յա-
մենատես աշացդ, և առաջի այդմ
ահաւորութեանդ հանապազօր հըր-
մից արարեալ կեղեքեալ դիշատեալ
ամերեայթ հրամուխ նետիէք խոցո-
տեալ և անյոյս անմահ մահուն մա-
հացուցեալ իբրեւ զանգին և զանայ-
ցնլու գերի ունի կապեալ թանձրե-
րելի կապանա իւր: Եւ դու նոյն Առ-
տուածն ես իսրերար և անճաւելի,
որ վասն յանցանաց մեր իշեր 'ի
անարամրոճն զօրութեամբ քո, և
բայանն ահիւ մեծաւ ընդդէմ քո
դրուիք մահու, և բռնութիւնք զը-
ծոխաց փշրեցան, և յաւիտենից բան-
ամալքն ազտանցան, և քրէստիան
մատաղքն հրգեհեցան յարփիտհրաշ-
փառաց քոց. և աւար տուեալ քո
զամենայն կապեալմն զոր վասրեալ
յափշտակեալ էր 'ի գանձարանէ
քումնէ, և հաներ'ի բարձրութիւնս
երկնից: Եւ նո մի եմ յերամէ այնր
հանգիսիցն անբաւութեանց: Թող
ընդէր թողուս զիս տէր՝ աէր 'իմ 'ի
մեռմ նորա, կամ զիմրդ. փաթիլի
թուրթիւն մշտաբուն բարւոյդ սակս

անոսի անձին իմոյ. գտանութեանն և
 Արա առ իս հրաշս հրաշից. հոմո
 զիւյառաջին ճոխութիւնն, և գտածո
 'ի վիճակ կենաց տխարհին, և զգ
 շնորհն մերկացեալ զգեցո, և զգ
 գեգրութեանն որարգես մի արգե
 լուր, զի կարող իսյամինային, աւել
 բարեկարգ: Բաւական համարեալին՝
 ընդս թերուց գեհնն՝ զպս որ աճ
 ապքոյ առադաստի զո միացի, և յե
 րանական ձայնէ փեռայիզ զգեկցայն
 և ընդ ցաղմեւոյն ընդ քեզ որոշեալ
 գտայ, և զանձառ զանքնին զանաւ
 ման զանեղբայկան հրճուումն հարա
 նարանիզ զո ոչ տեսի, և յանցաւ
 անգնոյզ՝ զոր Երրորդութիւնդ յո
 րինեաց քոց հրաւիրեւոյզ՝ պատ
 քեալ միացի, և յանկարգաւ զան
 ձուց խորաց աստուածութեանդ ան
 մասն եղի, և բնաւին իսկ 'ի փառաց
 աստուածութեդ պատուոյ 'ի խորո
 խորոց խաւարի 'ի կապանս անըմե
 րեքս անկայ, և փոխանակ ամենայն
 ուրախութեանց վերնոյն ամենայն
 սասակց պատուհասից հանգիսեցոյ
 վասն ոչինչ և զապրաւի ազնուարան

և առօրեայ չարի նանրական կենցա-
ղոյս :

Եւ արդ Տէր բարերար , չեմ ար-
ժանի հայել իսկ յերկինս , կամ յի-
շեղ զանուն քո սուրբ , և կամ 'ի միաս
իմ նկատել զփառս հանգիսի սրբոց
քոց յորոց հաստեալ կոճոպեալ եղէ .
բայց զայս միայն ազաչեմ վասն ա-
հեղ աստուածութեանդ , հնարաւո-
րեա փրկիչ ինձ յաններեքի ասնջա-
նացն , յաննշջլ խաւարէն , 'ի կիզո-
ղանհան հրոյն , 'ի փառնութենէ տար-
աաքոսին : Եւ իբր շան արտաքսելոյ
չնարհեա փշթանս ինձ յողորմութե-
նէ քու մէջ յաւիտենից ամսութապարտ
կորուսելոյս : Գինք եմ սուրբ ա-
րեան քո և դաւանող համագոյական
պաշտ Երբարգութեանդ . մի թողուր
զիս 'ի մեռաց , և մի 'ի սպառ յաւի-
տենափան կորստեանն մատներ զիս :
Եւ առ այս պաշատանս բարեխօս լի-
ցի քեզ տեքութիւն սուրբ Երբոր-
գութեանդ Հօրդ տհաւորի և Ար-
դարոյ միաժնի և ամենաժուրդ Հո-
գւոցդ . որում փառք իշխանութիւն
և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտենոյ
յաւիտենից . ամէն :

Առտուած անճառ՝ լուսոյ լուսա-
 ւորեա զիտուարեալ մթացեալ մե-
 ղապարեալ տարակոթեալմ, վասն
 իսկուհւոյդ երկնից Մարիամայ, որ
 հարնն՝ Նորորգութեանդ սիրեցեր զի-
 նել և պսակողիդ զամենայն սուրբա,
 վասն ցենդանարման փայտիդ և
 վասն քրտանց աշխատութեան ա-
 ռաքելոյդ՝ ի քէն ի խնդիր մեզ կո-
 րուսեւոցս։ փարատեա ի հոգւոյ հի-
 քոյս զհանրամածեալ հաւանս հեղե-
 ցաց չարին։ Ասան հանապազօր
 զնման էական իսկութեան քո սի-
 րեցելոյ որդւոյդ, և փոխանորդու-
 թեան արեան դորին ընդ արեան մե-
 րոյ ի ծածկեալս անծայր ծովո, մե-
 ղաց՝ զփայլակն շնորհի ողորմութե-
 քո ծագեա, և վերացոյանգնդակուշ
 վհե խորոցս որպէս Առտուած բա-
 րերար, հրով հոգւոյդ կիցեա ըզ-
 խով և աշխարհագեղ չարեացս, և
 կաթուածոյ արեամբ լուսոյ փա-
 ռացդ լուս զանմիւ վերս հոգւոյս։

Զարթոն զգորութիւն քո 'ի կեցու-
 ցանել զիս, և բաց զգանձարան մե-
 ծի ողորմութեան աստուածութեան
 քո, որ հաստատեցեր քո անսուտ
 բանիւդ վկայութիւն թէ ողորմած
 եմ ես: Եւ բաց զքերան քո 'ի վերայ
 իմ շնորհիւն այն որ ասացեր թէ ե-
 .ղիցի լոյս. զի ոչ ոք կարէ գալ առ
 քեզ, եթէ ոչ ամենազօր ձեռն քո
 ձգէ և հանէ 'ի խաւարէ 'ի լոյս. և
 չիք հնար ումիք ազատել 'ի բռնա-
 ւորէն, եթէ ոչ ճշմարիտ ազատու-
 թիւնդ արասցէ ազատ, մանաւանդ
 իմ սաստկահարուած անձինս՝ որ
 ամենայն զբօսանք չարին եկն 'ի վե-
 րայ իմ, և ոչ կայ օրեր սրեալ նորա
 յորմէ ոչ խոցեցայ; և ոչ խորհուրդ
 խաւարի յորս ոչ գեգերեցայ, և ամենայն
 անօրէնութեանց եղէ՛դա՛իչ և
 գործակից նորին: Այլ ոչ յուսա-
 հատիմ 'ի քէն, բարերար, մինչև իցն
 չունչ 'ի մեղմին իմ. քանզի անյոյս
 եղեալ բազումք ընկզմեցան, և 'ի
 կատարածի վախճանին 'ի քէն գտին
 զգորկութիւն. զի անհնարինք 'ի մարդ-
 կանէ հնարաւորք են քո անհնարելի

աստուածային զօրութեանդ և քանակաւմելի գթութեանդ :

Ձաւասանս անյուսութեան հոգւոյ իմոյ խղեաց, և երարձ զամենայն կարծիս վհատութեանս, և ետ համբառնալ զկորացեալ գլուխ իմ, և ըստ անառակին առ քեզ արձակեալ ձայն՝ հայր երկնաւոր, միշտ յերկինս և առաջի քս : Եւ քան զամենայն որդիս մարգիան տաւելաւորինեցայ . չեմ արժանի խառնել 'ի հօտ քո . իբր շան արտաքսեցոյ շնորհեա փշրանս 'ի սեղանոյ սիրտաց քոց : Ձարթո զսամեաղօր աստուածութիւնդ 'ի վերայ մոլորեալ ոչխարիս, և 'ի մեռեալս անյոյս մահու արձակեա զկենարար քաղաքս քո, և ծածկեա վասն սուրբ փառաց քոց զխայտառակեալ մերկութիւնս իմ առաջի սոսկալի բեմիդ : Պատահեա զիկո պարաւաւորութեան իմոյ վասն ձեռացն յայն որ տարածեցաւ 'ի վերայ խաչին, և մաքրեա զմեզս իմ քաղում վասն արեանն այն որ հոսեցաւ 'ի կողէ հակցիդ քո : Ազատեա զիս յանճարեղի պատուհա-

Եկցն վասն գննութեան. Կարապետին
 քո, որ վասն մեր հեղուակող քե-
 անալ մանեաւ 'ի վերայ փայտին կե-
 նաց: Թող զպարտիս բազմապատիժ
 պարտաւորիս յազատս բանին քո
 առտաւածնքին քերանցոյ, որ տապն
 Աստուած իմ Աստուած իմ քնգէր՝
 Թողեր զիս: Մի անձնան և անտեսիլ
 կայրուցաներ. զիս 'ի հարանաքանէ
 միանձիգ քո վրան արթուն ալիցն
 որ ննջեաց, և պարանոցի բարձրե-
 ւոյն որ խնարհեցաւ 'ի դիրկս քո 'ի
 վերայ իրոցին: յազա զիս 'ի յաւիտե-
 նից մահուանէս. վասն զարւթեան
 և խնայութեան քո ոց մեռաւ ճշչ-
 մարտապէս. ետիս նորոգման յա-
 վտենից մեռելոցս, հզօր արա զա-
 նուն քո սուրբ վասն իմ յերկինս, և
 յերկրի, և 'ի մեջ երեքսրեանիցդ.
 և որպէս և հնարաւորեա հոյր սուրբ
 հաւանել ինձ մասն միշտկի սրբոց
 քոց. քաղցրացո 'ի վերայ իմ զամե-
 նայն չարչարանս վասն անուանգ
 քում սրբոց: Տուր ինձ արաօսը բա-
 զում և զնջ մեղաւ և գործ յա-
 սոյ, և քննարհա ողորմութեան քո

Ճառագայթներն է՛ն նոնմանցեալ անբարե-
 իմ, զի կեանքսից կալ է՛ն պատուաւի-
 լանի քում, և արա զարտաստեալն և
 զարիւնիմ ընեւ ինձ աւագան մըրը-
 տաւ թեան բարեբարութեամբից քո և
 Փարստեան է՛ն արտէ իմէն զճառագա-
 թիւն շարաշար խորհրդոց և գոր-
 ծոց . հերքեալ լինիմ մեզանց միմա-
 պատեալ հոգւոյս . քաց զառաւստ
 լուծոց արեւմտեանց արգարութեան
 յառազատակ սրտիս, զի միշտեցից
 մինչև է՛ն մեզ, և հասցէ է՛ն վերայ իմ
 անպարտաստ քիչիմ վերջին, և ցոյց
 կեալ գաանկիմ յերեմանէ յամեցե-
 լոյ փեսայից . Աղաւթ և պաղատիմ
 առ քեզ, հայր ամենակալ, և բարե-
 խառ ունիմ զամենայն տաւրս քո
 զերկնաւորս և զերկրաւորս . այնչափ
 ողորմեա ինձ, զի ապրեցայց է՛ն հան-
 դերձեալ գատատամնէն պատուհա-
 ւիցն, և վերանայցէ ամեն յաւի-
 տնից, և տեսից զգործիմն փա-
 ռաց քոց, և գտից մեան և ողորմա-
 թիւն յամենաղորմեւ . վաճա յաւիտ
 յաւիտենական ողորմութեանն և
 րեքարեանից փառացոյ ողորմեա ինձ :

և անտես աքա զբանջանա իմ. և աք
 ժանաւորեալ յայնմ հանդիսի և շնոր-
 հի որ հանէ զիս ՚ի հօտ երկնաւոր
 հօտապետից. զի քեզ ամենայն ինչ
 կարելի է, որ զհնեալց նս յաւի-
 րեանս. ամէն :

Է

Ամենազարք Երրորդութիւն, ան-
 կշտելի աստուածութիւն, համազոյ
 իրելութիւն, և միահեծան տէրու-
 թիւն, տրգար և ճշմարիտ ամենայ-
 նի, գիտեմ զմեզս իմ զի բազում են,
 և հայեմ յանօրէնութիւնս իմ զի
 անթիւք են, սպ ոչ չափի անչա-
 փութիւնքս ՚ի միտս բանաբերնս,
 զի կարող ես զբացձուան խոնարհե-
 ցուցանել քան զանգուանգա, և զան-
 ցուանգա բարձրացուցանել քան զկա-
 մարս վերինս, գործուցանել զայն
 ՚ի խաւար և զխաւարն ՚ի ըյս : Այսն
 որջ և ես մեղապարտեալս հազում
 զօրանամ, և զամենայն անյուսու-
 թիւն ՚ի միտսս ՚ի բոց Բողում, զի

ոչ կարէ կաշ առաջի աչք անդառնալ:
 Թեանդ յանցանք միայ մեղաւորի,
 զի կամօք բարի և քաղցրութիւն ա.
 մենազօրիդ մաքրէ զվերս քաղնայ.
 Թեալս: Քանզի ոչ է հնար քի առերի
 աստուածութեդ գարձուցանել Թի.
 կունս յայնցանէ որ հային 'ի քեզ
 հաւատով: Եւ ոչ անփոյթ առնես
 զայնոսիկ որ կարգան զանուն քո
 սուրբ զի յանկանելն 'ի միտս անա.
 ռակ որդւոյն՝ ընդ առաջ նլնալ դիւրկս
 արկեր զպարանոցան, զարգարե.
 ցեր առաջին պատմութեանս, նքա.
 տուցիւ ընդ տղմէ քուսմէ, զններ
 և զեզն պարարակ, զոր ոչ կարեն
 բառնալ նրկինք և նրկիր. զի ոչ բա.
 լէ բնութիւն քո մերժել զայնոսիկ
 որ կամին գիմել առ անցիշաչարու.
 Թիւն քո գերազանց տէրութեանք.
 զի Թէ առաջի լուսոյ ոչ կարէ կաշ
 խաւար, և ոչ պազուսն ձմերայնոյ
 'ի տապ արեգական, ապա սրչափ ևս
 առաւել մեզք իմ մթերեալ առաջի
 այդմիկ որ լուսոյ և հրոյնս արարիչ:
 Արդ բարձ յինէն բարձրեալ Թա.
 քաւոր զկարեօն երկնաութեանդ.

ասացա մեզաբանիսդ, հաստատեա
 զգրգռեալս 'ի վերայ վիմի հաւատոյ
 բանիւ քո, բեւեա զբաժամիս տա-
 բամբրժեալս 'ի անք քո և յերկիւզ,
 առաքեա զնորհս քո բարի զի առաջ
 նորդեոցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ: Կա-
 թեցո 'ի սիրոյ քո 'ի սովաջեալ սիրտս
 և 'ի մեռեալ բնութիւնս զի հրդե-
 հեալ այրեսցէ զփուշ յանցանացս
 անբաւ: Մի զազրիւր յանառակ գոր-
 ծոց իմոց, այլ հնարաւորեա բժըշ-
 քել զսպականեալ զազրասեսիլ
 սպին մեզաց. համեմեա զանհամու-
 թիւնս իմ աղիւգ ճշմարտութեան.
 Բայ զգուռն մարգասիրութեան քո
 և ընկալ զպաշտանիս իմ. հայեա ու
 զարմուծիք 'ի վերայ կործանեալ
 ստեղծուածոյս քո: Սիրտ սուրբ
 հաստատեա և հոգի ուղիղ նորոգեա
 յիս. ամենայնիւ նոր տրա, և նորո-
 գեա հոգւով դիմութեամբ, և մի
 թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ, զի
 'ի ինամս չարին արձանացեալ եմ
 'ի մանկութենէ իմմէ, և ներկեալ
 արեամբ անգնգային վիշապին, և ոչ
 ասյ թոյլ ամբառնալ զգուլիս իմ, և

հայել յամենայն տեղութիւն . ալ
անգրէն զմէք մուտքութեան չարա-
հնար գիւթութեն իրրե զվարձ որ
ստաց ձգէ 'ի վերայ իմ գատապար-
տեալ մտացո , և մուտքսցունէ զքեզ
քո և զհայ ահիգ-առնին , և զան-
ճառ փառացն արցնառութիւնն , զոր
քո սիրելէլայն պատրաստես բարութ-
թիւնն :

Եւ արդ տէր խնամածու և տե-
սուչ ամենայն եղելոցս , գառ կարող
ես յամենայնի , խոնարհեա 'ի խո-
րատուղեալ անձն իմ , և ձգեալ 'ի
բանակեալ սրբութեան հօտի քո ,
զի ոչ որ կարէ գալ առ քեզ , եթէ
ոչ հայրախնամ տեսչութիւնդ հանէ
'ի խաւարէ 'ի լցո , և 'ի մահուանէ
'ի կեանս : Արդ մի թողուք զիս 'ի
ձեռաց քոց տէր բարեբար անցն
մահաւամբ կորնելլ . և մի տար բը-
նաւին յապագանութիւն չարին զքո
ժառանգութիւն : Պատասեա զքառ
գաստ արձանացեալ սրտիս , իշեա
զորումն չարին . զնոցլ ծայրագոյն
լուսոյ քո ծագեա 'ի սմբ , և արմա-
տացո զսերմանս արգարութեան քո :

Է զքոզ պատրանցաց չարին 'ի վերայ
 իմ տարածեալ ցրեա : Բաց զաչա
 իմ խաւարեալ մատցս որ կուրա-
 ցեալ : Է առ 'ի տես ճշմարիտ ճառա-
 ցայթի սխառաց քոց : Տուր լսել ա-
 կանջացս անպիտանի զբան հրամա-
 նի քո , վասն զի խցեալ է յաստուա-
 ծայինան , և փոյթ 'ի լուր գիւական
 բարբառնմանց : Բաց զսխալեալ բե-
 րանս յօրհնարանութիւն քո , և շար-
 ժեա զսուտյաեալ շրթոանս 'ի համ-
 բոյր սրբութեան : Արձակեա զկապ
 կարկեալ լիզուիս խոստովանել առ
 քեզ հզօր , և կարգալ զանսն անե-
 ղիդ յօգնականութիւն անկեղոյս 'ի
 ձեռս աւաղակաց : Բժշկեա զցօսա-
 ցեալ և զփշարորբոք ձեռս իմ , որ
 զբոց անշէջ հրոյն արծարծեցի . զի
 թերեա յայսմքեակ մշակեսցէ յայդի
 քո : Տուր տէր ընթանալ ոտից իմոց
 'ի ճանապարհս արգարութեան քո ,
 և բժշկեա զհարուածս չարաթոյն և
 ձին որ վերաւորեաց անբժշկելի խոց-
 մամբ : Վերացո զքոզ ամօթաղի նսե-
 մութեան յերեսաց իմոց , և արժա-
 նաւորեա հայել ընդդէմ հասարա-

կաց տեսողեդ : Ամփոփեա զցրուեալ
 տարածեալ խորհրդոյս խաւարին
 ընթանալ յայտմ հետէ զկնի քո , և
 սրբեա զմիտս իմ 'ի բազմութիւ հը-
 նարից չարադիւթին և յիշատակէ
 անօրէնութեանց նորա . քանզի ըու-
 ծեալ մաշեալ ասպականեալ են ա-
 մենայն զգայարարնք ամէն խմոյ 'ի
 բազմաչար բռնութենէ բանսար-
 կուին : Քանզի յորժամ յուշ իմ ա-
 ծեմ և 'ի միտս իմ նկատեմ զնախնի
 եղելոցն առ իս խորհրդոց դործոց
 մտածութեանց , կարծեմ թէ ոչ եր-
 կինք այնչափ երկնեաց զհոսանս
 անձրեաց , և ոչ երկիր զբոյս և ըզ-
 տունկ , որպէս անբարեակոր միտք իմ
 զնանրութիւն խորհրդոց և զանօրէ-
 նութիւն զազրալիս սուաջի ամենա-
 տես գիտութեդ . քանզի սարսեցին
 անասնական բնութիւնք 'ի քէն և ան-
 խրամատելի զսահման պայմանի իւ-
 րեանց պահեցին . իսկ ես առ 'ի միտս
 անզգամս ոչ նկատեցի խորշել 'ի
 հրամանէ հզօրիդ : Ամփոփեալ տա-
 րեաց 'ի քէն հոլութիւն հրոյ , և խուսա-
 փեալ 'ի խշափս իւր յահեղ հրամա-

Զէգ՝ զԹոյնս գառնութենն ոչ կարաց
 արտաքս արձակել։ Եւ ես ոչ միայն
 ընդ հարկաւորոք չարեօք տնկեալ ե-
 ղայ, այլ և յանդիպս անօրէնութեան
 շողկապեցայ․ լռեալ գազարեաց ա-
 հագին կութիւն հողմոց անկայ ունա-
 կութեամբն իւրեանց, անպարփա-
 կելի՛ ի սենեակս իւրոյ պատին, ան-
 շքնչացեալ Կիսց կարկեալ՝ ի յահէ
 քումմէ․ և զվերամիտ անձն իմ զբւ-
 տահակեալ և զապստամբ ոչ կարա-
 յին ընկրկել բազուկսքս, և ոչ ա-
 հաւորութիւն անհասիգ զարհուրե-
 ցուցին զգիւրնակ քնարս բանասր-
 կուն, այլ՝ ի գիրկս անեղիգ անճառ
 անօրէնութեան եղէ գտիչ։ Ոչ խա-
 ւար կարաց կալ առաջի լուսոց քո,
 և ոչ մթութիւն մտախառնապատ
 Թանձրութեանց հակամտեալ հնա-
 րեցաւ ընդդէմ հրամանիդ։ Իսկ ես
 ոչ գէթ սակաւ ինչ՝ ի չարութենեմ
 մտացո հարկաւորեցայ քեցել յե-
 րևաց քոց։ Ոչ կարաց ահագին
 լեռնանման կոհակք ամհի ծովուն
 աշխարհատարած անցանել ընդ ծիր
 աւազոյն, և ոչ անգնդային հողմոյն

ու ժգնութիւնն կարացին մզել զնա
 ընդ եգեալ սահմանս ամենապարզ .
 իսկ զիս զարձանացեալ զանապուղ
 տառնիս զգահաժխեալս 'ի բար-
 ձանց, զհրատուգեալ վերագա վաե-
 րականս, ոչ կարացին արգելուլ 'ի
 գաւիթս քս գերագոյական զօրու-
 թիւնքն, ալ արտաքս վաղեալ ընդ
 ծայրս երկնաբարձր հրեզէն պարս-
 պացն զոր հիմնեաց հաստատուն առ-
 տաւածային աջ հզօրիդ . ընդ պա-
 տուհրս օրինաց և մարգարէից, ընդ
 կարգս նահապետաց, ընդ ցանկս և
 ընդ օրինակս տեսլեան համօրէն սըր-
 բոց, ընդ քարոզութիւն առաքելա-
 կանս և ընդ ամենիմաստ տեսչութի
 տհարկութեան գիտապետիդ երկ-
 նից . ծանեան զքեզ ամենայն գործք
 բարձրութեանց և խորութեանց, և
 երկիւղալի զարհուրմամբ 'ի քէն Գա-
 յին եղական բնութիւնք . և ես միայն
 ճողոպրեալ եղէ 'ի ձեռաց տհառ-
 րիդ, և զանդգնանալի հրոց գեհննին
 ստացայ ժառանգութիւն : Եւ արդ
 տէր բարեբար, անքնին և անհաս մե-
 իութիւն, ոչ ունիմ արժանք և հա-

մարտափութիւն բնաւին հայել 'ի
 քեզ, կամ յիշել զահաւոր անուն
 քո սուրբ, զի այդչափ դիմադարձու
 թեպէմբ կացեալ, ոչ եմ արժանի հո
 ղոյ հաւասարս միանգամ 'ի գաղա
 նաց իսկ միանալ յերամբ, թող թէ
 'ի բանականի մարդոյ գրիլ: Բայց
 յորժամ զմտաւ ամեմ զքոյգ նա
 խահրաշ զարմանազ, զօրանալովա
 րուծիւն վհաակալ հոգեւոր յաշ
 տալուր բանիւզ զոր ամացեի նշան
 րիա և աստուածային բերանովք,
 թէ ես լսս յաշխարհ եկիւ, և որ ցայ
 սա իս' 'ի խաւար մի գնասցէ, և որ
 հայցէ գտանէ, և որ բախէ բացցի
 նմա: Արգ բաց ինձ բարեգութ զուն
 սահման ողորմութեան բացարձակ
 գրունսզ, ազաչեմ, խնդրեմ և մաղ
 թեմ 'ի քէն անճառ դիմութիւն: Մի
 զանսահման տանջանացն աներեկ ա
 ւուրն հատաներ 'ի վերայ իմ գա
 տակնիք, և մի հատուցաներ զսար
 տիս իմ 'ի լիճ հրոյն: Մի ասոր կե
 րակուր որդանցն անբուն, և մի մատ
 ներ ասորասորոսին արտաքին: Մի
 փառաւորիւր յիս տանջանգն այն

Իբրև 'ի Փարսւանի խորան ծածկու-
 բեան, և մի յաղթեացէ անօրէնսւ
 թիւնս իմ քոյ ամենազօր և յաղթող
 ողորմութեդ: Որ սպանողացն, քոյ
 լուցեր, և ուրացողացն ոչ յիշեցեր,
 մի և զիմ թիւր չարիսս յիշեր, ճեր
 ճեր. զի 'արժանի եղէց փախուսորէն
 զքեզ ընդ Հօր և աւրբ Հազարդ
 այժմեանմէս և յաւիտեանս. ամէն:

Ը

Եւ արդ տէր խաբերար, անփա-
 կալ հայր. գթութեանց, և Սքսուած
 մեթթարութեանց, տեսող հեծա-
 թեանց յաճախայթազնութեանց,
 հայրեաց թեր, ողորմութիւն 'ի պատ-
 փեր փառաց բազմաթուանդ իրիցս կա-
 թեաց գաւնութեանս, սակս արոյ
 հաքեալ է և իմ զանգուանդս անցու,
 սուքեան, և խղեալ զսոսսապիտ եր-
 կաթակարծք նսեմութեամբ նմա-
 չար օգին: Կաշմառեմ զգլս իմա
 նորի տեսութեանց 'ի խղարցեալ
 վնէ սպնդարաւնեանիսն իշխանին

յանահնարկելի բարձրութեան երկնաւոր նաւասպետիդ : Ահնարկեմ և առաւինիմ անապատան կորուսեալս յանաՀման ողորմութիւն անճառ սիրոյդ այդ որ նախ քան զյաւիտեանս նկատէ ամենատես անճք քո զգալունիս սրտից մարդկան , և զանհնարինսն եղեալ վիճակ կեանաց՝ հնարաւորեր անկանել յուսկանս անհասանելի տերութեանդ : Ահնարկեմ հառաչմամբ սրտի առ անբաւ նախախնամութիւնդ այդ , որ ծանր և անհնարին արարեր քո ահաւոր աստուածութեանդ թիկունս դարձուցանել յայնցանէ որ խորդան առ քեզ և դիւրին գրեցեր քեզ զանցանելն երկնից և երկրի , քան անկանելոյ ումեք 'ի հօտէ քումմէ յերամա գայլոցն : Գաչեմ զահաղիժեալ գերիս առ գերազոյսկան տէրութիւնդ այդ որ հաճելի եղև քեզ զքառս ճոխութեանդ վախանալելնդ անկելոյ միոյ 'ի գռեհս չարեաց , և օրեցեր զանեղծ և զանատեղծ անմահական երութիւնդ՝ մահացուցանել յազադս աղմատարած փռչւոյն :

Պաղատիմ առ անպարագրելի իսկութիւնդ այդ, որ զպատկառելն զսուրացողան զապաստմբան և զհայհոյելան և զմահացուցիչն քո ընդունիա՝ ի գարձարան, և գրգռա իբր զհայր կաթողին՝ ի վերայ միածնի իւրոյ: Հառաչեմ առ այդ անասման բարիք, որ ոչ միայն ներեա այնոցիկ, որ հանապազօր միան զձեռս իւրեանց՝ ի սպանումն կապցիդ քո, և զպաշտօն ահաւոր առաւածութեանդ ընդ գիւացնամառուցանեն, այլ և զգիտա ճոխութեան քո տառնոցա յակնարկելն և յանկանելն առ քեզ: զի սահման առաւածութեանդ կեանք է, և կենագործող մահու: Ըղտ միշտ և լուսաւորիչ խաւարի, ի վեր քան զամենայն երեւալ Առաւած: Զի գիւրին է լուսոյ դու խաւար, և գարձեալ հրոյ՝ ի բնութիւն ջրոյ, կամ ի բաց գնել բոցոյ զխիզումն, կամ կենաց մահ անուանել, կամ անկանել ի ներհափան գթափան տեսութիւնն պարզ և ծանրագոյն բնութիւն անփոփոխ բարուցդ:

Եւ արդ հայր ամենակալ տես ըզ-
քոյ ինքնութիւնդ, քաղցրութեամբ
հայեա քո ողորմութեամբդ՝ ի գինս
արեան միածնիդ, և բաց մոլորեջոյս
զգուռն քաղցրութեան քո, և ընկալ
զիս որպէս զանառակ որդին, այգոր
զարմացուցեր զերկնայինսն, և առա-
ւել քարձրացեալ ահաւոր անուն
քո սուրբ վասն կանգնեղոյս գլորեջոյ
միոյ, և խրախանալ, և զպարարումն
մեծի և սարսափելի եղինն : Եւ արդ
Յեր անտխակալ, յիշեա զայս ամե-
նայն և բաց ինձ զգուռն գթութեդ,
որպէս միածինդ աւազակին, և շնոր-
հեա ինձ վերստին զմուտս գրախ-
տին, զոր վասն անառակ և չարաչար
անօրէնութեան կորուսի. առեր ինձ
վերստին զի կարող ես յամենայնի :
Վասն կենսաբեր չարչարանաց միած-
նիդ քո, և վասն անճառ սիրոյ հոգ-
ւոյդ սրբոյ, վասն երեքորդեանիդ բա-
րեխօսութեան ողորմեա ինձ, և վե-
րացո զամօթն յաւիտենից, և ար-
ժանաւորեա փշրանաց սեղանոյ սի-
րողաց քոյ, թէպէտ և անարժան
եմ. որ միշտ օրհնեալ ես. յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն :

որպէս փեանդն անմահ 'ի Կենդոյ
 առւողէդ զանթաղ մեռեալ անգամն
 անգամալուծին : Արքեա զարխա գառ
 նաջեալ անձինս , որպէս նկարագիւր
 էութեանդ քո զցաւս տարժանեաց
 բորոտին : Չշնորհս փենդանութեան
 հասո 'ի հասեալս 'ի գրանս մահաւ ,
 անբաւեղիդ քերորից , որպէս իս.
 կակիցն քո ծառայի հարկւրապե,
 տին : Եւ զծայրատեալ անգամն իմ
 արծարծեա 'ի հաստատութի , որպէս
 բանն քո զձեռն գտացելոյն : Դադա
 րեցո զալիս յանդանայ իմոյ յաւթ.
 տենիցդ Ատաւած , որպէս անորակն
 յանքանակիդ զմբրիկ մթացեալ կո.
 հակաց ծովան : Եւ ընչ զտոյ
 հնոցի հրատուոր հոգւոյս , որպիս
 հրաշագործեցեր երկոյ մանկանցն 'ի
 Բաբելոնի : Կորզեա 'ի ժամեաց հը
 նացեալ օձին զխորացեալ անձն իմ ,
 միասնական անբաւեղին , որպէս
 էութիւն ահաւորիդ զհաքաւածեալ
 գերփեացին 'ի լիզեռնաշար գահ
 ճացն : Խղեա զառաւանս մեղատի
 րին՝ արկեալ զինն հաստեալ տարդ
 հրակիցիչ , որպէս լոյս ինքնութեան

Բնական անծայր ծաղրագունիդ զու-
 թուտասանամեայ կապեալն 'ի սատա-
 նայէ : Բժշկեա զաներևոյթ վերս հո-
 զւոյս ամենազօր և զհոսումն հեղե-
 զաց մտացս անմարդից ցամաքեցո ,
 որպէս շնորհք ամենառատ աջոյդ
 բարձրելոյ զժողովուն արեան տեռա-
 տեախն : Զմեկրեալ անօրէնութեա և
 զանգունգա մեղաց ծովու գրաւեալ
 'ի մարմնս իմ լոյծ անխմանալի բը-
 նութիւն , որպէս անսահման կնիքդ
 անսահմանելոյդ զհամերն և զըր-
 գողելոյն արձակեաց զկապ : Զօրհ-
 նութիւն սուրբ բերանոյ քո աճեցո
 առ իս անեղանելիդ Աստուած , որ-
 պէս անմահ բանն քո զգարեղէն
 նկանական առ բերաւորսն : Եւ
 զշնորհս եօթանասնեկին եօթանց
 թողութիւն հանապազօր առաւադս
 առ անբաւ պարտուց իմ քաւու-
 թիւն , որպէս խեղճն քո հրամա-
 նաւորեցաւ : Անարկեա յանծայր
 խորս խաւարիս անմիրհելի ակնդ ա-
 մենաանա , որպէս միաք մեծիդ առ
 տամարուհին . և 'ի խցեալ ականջս
 իմ հասո զաւետիս ջրոյն կենդանու :

Թեան : Արտափայլեա յիս 'ի Ծայ-
 րագոյն բխմանկ շնորհացն որ 'ի շրթ-
 Թանց բերանոյ բանէ հղօրիդ հաճա-
 առ պոռնիկն : Եւ զազատ ըցադ ա-
 րեգականդ արգարութեան արկ 'ի
 բիրս իմ փայլատակեալ, որպէս
 Ծնունդ անծնիր յաչս ննէ կուրին :
 Փայլատակեա զըցա փառութեան քո,
 բաց զկնիք անկողնոյ ծախարհոյ խո-
 րոց գանձարանիդ, ամենակնք և ան-
 զննելի մեծութիւն և զբազմատարած
 պատուարս անջրպետական առաջ
 գաստացն արժանացեալ ընդդէմ իմ,
 վերացո առաջի անկրական և անսահ-
 ման սիրոյ քո, որպէս աւետաքեր
 լըումն անըրարկելոյ : Եւ հասո յիս
 զբարբառ կենդանական ըստ երա-
 նական ձայնին քո որ 'ի խաչին ար-
 ձակեաց առ մեղքապարանալ առա-
 զակն : Էջ յանգումդ խաւարիս,
 անբաւ անգումդ լուսեղէնք, ն' ի
 տապէ ասրատրումն փրկեա զտա-
 րագրեալս 'ի քէն, որպէս միտք և
 կամք ահաւորիդ զարարածս քո
 'ի յաւիտենից մահուանէն : Թիկեա
 զէական սէր քո սիրտբախ կամա՞

ւորահան պատարագին 'ի վերայ աշ-
 տարակի խաչին, որ վասն տա-
 րագրելոցս 'ի քէն տարածեալ ու-
 ներ զվիրաւորեալ բազուկս իւրյան
 դիման ահաւոր զօրութեանդ հա-
 րուածաստատ գանիւ՝ յանեղծ յաս-
 տաւածային երեսս իւր առեալ ըզ-
 թուք և զապտակ սեւեռեալ բեւ-
 ոգք, բացեալ կողիւք, դառնաճա-
 շակ եղեալ մահացուցանէր զինքն
 վասն մահապարտացս առաջի քո
 զթութեանդ և անճառ նախախնա-
 մութեդ՝ կառավարելով զամենայն,
 և հանգուրժեաց կալք անեղիդ, և
 երկնային և երկրածին բնութիւնք
 համբերեալ անըմբերելի հիացմանդ
 ահաւորիդ: Արդ վասն անճառ ներ-
 գործութեան խորագոյն խորհրդոցդ
 և կրից անօրինական անտեսութեդ,
 հայեաց յիս ողորմութեամբ հայր
 երկնաւոր, և մի տարամբերդ զեղ-
 կելի անձն իմ 'ի կրից միածնիդ քո:
 Բաց ինձ զծածկեալ դրունս հիա-
 պատում խորոց ողորմութեան քո՝
 կարկառեալ ձենդ հզօրիդ 'ի խորա-
 սուղեալս յանդունդս, և փայլատա-

կեա 'ի նշուլից լուսոյ ծայրագունիք
 'ի կարծր տպառած վիմացեալ ան-
 մաքուր մարմինս : Եւ մի թողուր 'ի
 ձեռացդ ամէն ըմբռնող՝ զկնքեալս մա-
 տանեալ կնքեալ խորհրդոյն քոյ
 մինչև հասուցես 'ի բանակ հօտի
 նորա, զօր մուծանելոց է 'ի դաւիթա-
 երկնաւոր հօտապետիդ : Գիտ միայն
 նըզ միակին ծնողդ զմիայն մոլո-
 լեալս . ազատես միայն ճշմարիտդ
 զանապատան գերիս . և զճշմարիտ
 ազատութեան հրամանն հատարս
 մատ արձանացոյ առ իս հինաւորցդ
 Աստուած, և ըստ ամենայն ան-
 ընթանի ան սիրոյ առաքելոյն 'ի քէն
 որ 'ի յազգս մարդկան ներգործե-
 ցաւ : Կառավարես 'ի վերայ իմ զո-
 ղորմութեան քո պարգեա անհատա-
 նելիդ Աստուած . շնորհեա ինձ և
 փրկեա զիս 'ի կապանաց հնացեալ
 բռնաւորին, որպէս միածինդ քո ա-
 ընամբիւրով զտարամերժեալ տունս
 Ադամայ 'ի վերամիտ գողոզէն : Նը-
 կատես զխորս այնր սիրոյն մինչ
 յարգանդէ աւազանին առեր զիս,
 վասն ահաւոր անուանդ երեքսրդի :

նիգ որ փռչեցաւ 'ի վերայ իմ: Մէ
 մեքսեր զիս յերեսաց քոց . զխմոր
 կինաց մարմնայ և արեան որդւոյ քո
 սիրելւոյ անապական . առհետ յա-
 տակննքի մորմինս իմ . որպէս ըզ-
 կայծակունա հրոյ տաճարին 'ի խորս
 ջուրցն , և արծարծեա մեղսպքաւիչ
 քոցովն այն զհնդձամզձուկ հոգի
 իմ . 'ի կիզելոյ զխոլւա չարեաց բազ-
 մամեղ սնձինս : Եւ մի ծածկեսցէ
 մատյ խաւարին զծայրագոյն փայլա-
 կըն անմատոյց լուսոյն . և մի առա-
 դաստեոցէ մառախուղ մեղսառիւրին
 զանկրական զոս եռութեան քո : Զք-
 նորհս ողորմութեան սիրոյ քո ըն-
 կեա կարթ կորուսելոյս , և ցան-
 ցեա 'ի վհէն յաւիտենից զցինս ա-
 րեան իսկակցին քո . փոխադրեա
 զերախախ կնքեալ խորհրդեան օ-
 ծելոյն քո իմով փրկութեամբս , և
 զյափշտակեալս 'ի ձեռաց մեծու-
 թեան այն որ սարդեաց զերկինս :
 Կարդեա յանըմբերեքի մեառոյից խա-
 րոց խաւարին , և արկ 'ի գանձարան
 դերասպական տեքութեանդ , որ
 փրկութիւն 'ի քէն շնորհեցաւ : Արկ

զօրհնութիւնն օրհնութեանց բերոյ:
 նոյ քո զանձամբ ամսթապարտիս:
 Մերձեցո զիս յանդամս տհաւորիդ
 յորմէ հատեալ եղէ, և վերացս ըզ-
 ստար չըջապատեալ քերովբէիցն ի
 դրանէ անմահական մտից այգոյն:
 Եւ արժարժեա զօրութեամբ քո ըզ-
 թեա հոգւոյս, զի հնար լիցի ընդ
 ցանկակառար հրեղէն ոյարիսպն
 անցանել ի կեանս տիրազաց քոց. զի
 կարող ես, և շնորհք քո բուսկան
 է կատարել զամենայն: Արի զողոր-
 մութիւնն սիրոյ քո կամուրջ տիե-
 ղերատարած խորութեան անհուն
 վէին, և անցո զիս ընդ ծովածաւալ
 յորձանս հրեղէն գետոցն անբաւից
 ի նկատել զվայրն երկնաւոր նաւա-
 պետիդ: Մի զանց առնելը զկայտա-
 ռակ մերկութեամբ քմով միշտ ան-
 յիշաչար բարիդ. այլ ձեռն տուր
 անկելոյս ի ձեռս աւազակաց ըստ
 փրկական բանի առաքեալնն ի քէն:
 Պատառեա զձեռագիր իմոյ անբաւ-
 պարտաւորութեան, որպէս կեանքն
 անմահիդ կենացն յաւիտենից զկը-
 տակ շանորդեացս ի վերայ խաչին:

Մի անտեսիլ կացուցաներ զիս 'ի հիալքնաղ հրապարակաց հրաբուն տեսից, և մի բնավին անմասն տաներ զիս յանխմանալի յանտարր աշխարհացն, յարփխահրաշքութիւն և յանճառ փառաց փառաւորեւոցն յանսահման յանդունդս անմատոյց լուսոյ աստուածութեան քո: զիր կնիք մեծազօր շնորհաց քոց զանդուտալի անձն իմ յուրողացն 'ի քեզ, այդ որ իջուցեր զերկինս յերկիր, և երկնից դեր 'ի վերոյ զաշխարհս կացուցեր: Մի անկար քրեր զանկեալ պարանոց իմ կանգնել 'ի վեր, մի հատաներ մէջ յաւիտենից ընդ իմ և աշխարհիդ կենաց: Ողորմեա յաւիտենիցդ Աստուած յաւիտենից կորուսեալոյս; վասն անօրինական կրից և միջնորդութեան մտրմնոյ և արեան միածնիդ, որ ընդ աջմէ քո կայ: Ողորմեա ինձ պմենողորմ Աստուած, և զվիմա կարծի նսեմութիւն անգնդապառայս կենցազոյս ծովացեալ զանձամբ իմով ծայրագոյն և արգիփափայլ լուսովդ արփաւորեա ըստ բխման բարեաց հայրաշարժ եութեանդ:

զայտաւած և զճմառկայեալ բնօռն
Թիւնս հրատուգեալ մաքրեալ, և ապա
ծարձեալ 'ի նարագումն կենաց զե-
տահաւաւաւոր. հոսեցելոյ 'ի կենաց
ազգերէն անծայրդ ծովու, և թորոս
զարայրումն ծարաւելոյս 'ի ծորմոյ
նէ նշուլից ծայրագոյն լուսոյ քո :

Աստուած անճառ զի միշտ բարի
ես և անմեկնելի է 'ի քէն բարեաց
բերմունք, որպէս ընդ հուր միտաւ-
րեալ տապ, և լոյս ընդ բոց, զովու-
ցումն ընդ հողմ, և խոնաւութիւն
ընդ ջուր, միտք ընդ հոգի, և բան
ընդ միտք, տեսակ ընդ գոյն, և գոյն
ընդ համ բերեմ 'ի հանդէս տառի
քո հայր սուրբ քանճառ... (6) զքե-
րանն կաթուցեալ 'ի վերայ վահելիս :
Հայեաց ամենողորմ Աստուած ու
ղորմութիւն 'ի հապեալս յանդունդս,
մինչեւ ես են շարժեալ պահապանք
առնս տարզերէնիս : Եւ կարկայտեո
զարարչատեղծ աջ անդարագրելի
հաւթեղ, մինչեւ է ընկղմեալ նամբ
րապատիր, անիւս 'ի գուրն : Արե
զնշոյլ շնորհի քո նորոգման խմոր
կենաց մեզատմակարգ մարմնոյս,

մինչև ե՛ն հասեալ բարեկամքն իւրա-
 մապեալ՝ իտար աշխարհէ : Մի՛ լինիլ
 ապառուժ պա անթոշակ փերենը-
 տեալն մեղօք , մաքրիչդ հրեղինաց ,
 մինչևէ հառեալ համբարեալ հիգոցս
 գիշերն ահագին , յորում չիք հետք
 զառաւօտն տեսանել : Զարթո զսա-
 լացեալ սիրտ իմ հայել առ հանրա-
 կանաց ստեղծիչդ , մինչև ժայնն ա-
 հագնաւոր արթնացեալ հաւուն
 ի լանլիս անպատրաստիս հասեալ :
 Ընկրկեալ զիս այժմ՝ անգիտապալ
 անկրական զօրութեմն , մինչև ե՛ն
 գահիւնք գաժանք բարապետեալ
 զառաժապարտ անձամբ : Կորզեա
 զիս յանրապետեալդ դրանէ կորլոս-
 տեմն իկարողդ եւ ամեն լմնաւոր տիր ,
 մինչև է բացեալ զմեյադ որովայն
 իւր գիւտմիրկեալ գոթոցն : Յա-
 փըշտեմն մի՛ յապագեր բուրդեցս
 փրկիչ , մինչև է կլեալ կոմքալեալ՝
 կեղծանուն յոգնաշարս յաւիտենա-
 կան կիտէն : Մի՛ նիրհեր զլուսամուտոյ
 ափնդ նկատող , մինչև ե՛ն պատեալ
 զինն սուրբ բոցակէզ հրեղինացն :
 Մի՛ մեռն ստաներ բարեբանդ զբաժա-

կից ապերախան, մինչեւ են ժամանակ
 նեալ որոգայթքն և սպաւարեալ զեզ
 կեցիս : Ըմբռնեա զիս չինաւաւրցոյ
 անասանն բարձրեալ, մինչեւ իշ
 խան աշխարհիս զհրաւիրի կապարձե
 չարութեան իւրոյ բնութիւն հեղեակ
 'ի վերայ իմ : Յանցեա շրջապետու
 կան աջովք քո զհերատեալ հեղալե
 բան քո սուրբ, մինչեւ է ապրոյ
 ծեալ 'ի վերայ իմ անխարատելի մեղն
 հրցաւարաւ : Գթա յիս անյիշա
 չարգ, մինչեւ ես եմ անկեալ 'ի ձեռս
 անօրէն և անբազ և անայցելու գահ
 ձայն : Մերձեցիր յիս ողորմութեոյ
 անբաւ, անքնին ևութիւն, մինչեւ
 է ժամանակ անողորմութեան հա
 սեալ 'ի վերայ իմ : Ազատեալ յանբաւ
 պարտեացս ամենառատ, մինչեւ ես
 են հարկապահանջն գտակոմիս տու
 ժեալ : Յուր զնրան շնորհի ողորմու
 թեան քո 'ի ձեռս իմ, և շնորհեա զա
 զատութեան կտակն, մինչեւ է գա
 տապտանն 'ի վերայ իմ հասեալ :
 Զքեցս զշնորհս որդեգրութեան ա
 ւազանին : անկշռելի ներողութիւն,
 մինչեւ է տիրեալ հաւրն յաւիտեանից :

ջնջեա ողորմած, զանեղքական չա-
 րեացս մուրհակս, մինչքէ ևս եղեալ
 եմ յանդիման, ահաւոր և անաչառ բե-
 միդ: Ժամանեցո առ իս զթողութեան
 ձայն քո, միասնական տէրութիւն,
 նախ քան զփակել գրանցն, և արա
 զողորմութեան շաղաերս ըւստց. քո
 լքելոյս, մինչքէ է հասեալ գալթս-
 տեան քո օր: Փրկեա զիս փրկէչդ
 աշխարհի վասն փառաց սուրբ ա-
 նուանդ քո՝ ի հանգերձեալ պատու-
 հասիցն, և զերծո զիս յահէ աներեկ
 աւուրն և ի տաղնապէ անըմբերելի
 ժամուն, յորում երկինք և երկիր գո-
 ղալով իբրև զջուր ծովաւ ծփայ ա-
 ռաջի քո ահեղահրաշ փառացդ: Ամ-
 րացո անբաւելիդ երկնից և երկրի
 վահանոք ողորմութեան հոգւոյ քո
 զվարանեալ մարմին նժգեհիս, մինչ-
 քէ ևս են յորձանք հրեզէն գեառցն
 հոսեալ ի վերայ իմ: Տուր թեւս կո-
 ճոյեալ անգամացս վերանալ ի վե-
 մազարմիցն երամս, մինչքէ է ծած-
 կեալ անշեջ հրոյն երկնաբարձ յոր-
 գութեամբն զոլորտս ծագաց երկրի:
 Հատ և հեռացո հայրդ հանգերձելոյ

աշխարհից զանդուստութիւն վհատեալ
մտացս անմտքից, մինչև է հասեալ
ժամն յոր հրեշտակք սարսափմամբ
ճեպին : 'Նորագեա զապականեալս',
մինչցեռ նորոգիչք և դեղք կենաց 'ի
միջի ես, և չեւ ևս'են տեղացեալ 'ի
վերայ իմ շանթք փայլատեմանց
անկրական հրոյն, և ամբողջ աման
մահուն, և սրաւեալ 'ի գոգս իւր
անշնջ փեհեանն, և բարբառ քերոյ-
նոյ, բարկութիւն տատաւածային 'ի
լուր համեալ, և արտաքին խաւա-
րին, և անիծիցն ժամանեալ հրա-
ժեշտ, և անշնջի կորստեանն ար-
ձանացեալ փնիք : Փռեմացիր վեր-
կիչ, հասիր այժմ 'ի խնդիր գորո-
տելոյս, մինչև է վսկեալ մուտ ք-
ռագաստին հարսնարանից կենաց :
'Նոյեա յիս ողորմութեամբ քո-տակ-
նողորմած, վասն անսկզբնական
ճառ ծննդեան անսկզբնատապից, և
արտափայլմանդ 'ի քէն Գանձե-
նակցի Հոգւոյդ վասն ծագման ան-
քանակից յանորանից, յայ անկեալ
'ի բնութեա մեր, և բխման միշտ բա-
րոյ բուսից յանբաւելի բնութենից :

Բարերարնա առ՝ բազմահարուածս
 բարձրեալդ Աստուած վասն հոսման
 անկրական զօրութեանդ առ արտա-
 կացեալքս, և կնքելոյ անկնքելի խոր-
 հըրգեանդ : Վասն երեման շնորհին
 քո արարածոց, և միութեան առե-
 ցեալ մարմնոյ միասնականիդ քո
 յանպարագրելի յէութեանն և ներ-
 գործութեան բարերարին որ 'ի քէն,
 քաւիչ լեր իմոյ ծանրըմբռնելի յան-
 ցանացս վասն ամենայն անօրինական
 խորհրդեան բանի քո տէր, և անտե-
 սութեան կառավարի Հոգւոյդ : Զա-
 մենայն որոմն անօրէնութեամբ իմոյ
 հրդեհեա հեքքիչ խաւարի, վասն բ-
 հաւար զօրութեանդ և փառաց ամե-
 նակարողիդ : Եւ ոչ մահմանիս, և ոչ
 չափի, և ոչ կշռի անբաւ բնութիւն
 քո ընդ եղական գոյութիւնս. և ոչ
 'ի խորս էութեան սիրոյ քո հասաւ
 որ բայց 'ի միաննէդ՝ որ եղիւքն մե-
 հացոյց, և Հոգւոյդ սրբոյ որ ընդ ա-
 մենայն խմբարհս զիջանէ. 'ի ձեռն
 որոյ ծաննաք ծապեալ ծանակեալքս
 զանլլարկեալ արտափայլումն սիրոյ
 քո 'ի վերայ ընդհանրական. եղևլու-

Թեանս, և նկատեցաք զանհաա մե-
ծութեանդ. գերալքութիւն: Վասն
որոյ ամենաաւրբ Երրորդութեանդ
Հօր և Որդւոյ և ամենաաւրբ Հո-
գւոյդ փառք և երկրպագութիւն յա-
ւիտեանս. ամէն:

Ժ

Տէր Աստուած անսկիզբն Հօր և
փառաւորեալ, անտես և անպատ-
ճառ յամենայնի, անժամանակ և յա-
ւիտեան, արաթիչ երեւելեաց և անե-
րեւութից: Յիշեալ յիշեալ անպարիմա-
նալիք զաշխարհակեցոյց անօրէնաւ-
թիւն անտալացոյց անօրինողիք, և
վասն անտանեքի խորհրդոյ գերունա-
կիդ գերազանցեալ առ գահաժի-
շեալս զձիր պարզեաց ահաւորիդ:
Եւ վասն ծննդեան ծայրագոյն ըու-
սոյդ ազատիչ աշխարհի յամենօրէ-
նեալ կուսէն՝ ընթացրեալ ի վե-
րամիտս զծագումն ողորմութեանդ
անբաւ, և հան ի խորացեալ ար-
գանդէ մահու զհրատուղեալ անձն
եղկելոյս: Եւ վասն անտեղի և խան-

Հարգարդատ լինելոյ անտանկի բը-
 նութեանդ, 'ի մասւր բազմեցոյ խոր-
 հորդեանդ հօր, զարտաքսեալս 'ի կե-
 նաց և զքանկեալս յանգունդս խա-
 րաց և զկապեալս 'ի խանձարուրս
 չարեաց և զքանկեալս սաստկամիլս
 խզցուածովքս արձակեալ քո ամե-
 նակարող զգութեամբդ անհասանե-
 լիք Աստուած: Ամեն ամենափառաւոր
 մարմնոյ և հրաշափառագոյն գրկաց
 սրբուհւոյն յորում գգուեցար, վասն
 տառուածաներկ շրմանցն որ համ-
 բուրեցար, բազմերանեան ձեռացն
 որ շղափեցար, երկնաբարձ բազ-
 կացն յորում հանգեար, անարա-
 իմանալի պարանային զորով փա-
 րեցար, սուրբ ուսոյն յորում բար-
 ձար, արժիարուխ ցանանցն որով
 կերակրեցար, հազիւանակ գեղցն
 որում ցանկացար, անհամեմատ
 մայրութեն որում հաճեցար, և սի-
 բարդն աննգեանն որով զարդա-
 ցար, գթա յիս 'ի բազմամեղս, և
 զամենայն թակարգս վարժեց չարին
 շրջապատեալ զինե խղեալ տառուա-
 ծային զգութեամբդ, և զանհամար

պարանայն պատահեա զմուրհակ :
 Վասն զնծայելոյն համագոյիդ Հօր 'ի
 տիգրահան տաշարի, մասաց քոց 'ե
 աղօթիւք սուրբ ծերունոյն բարձ
 'ի յուսոյ խմէ արապարակալ ան :
 ձկնա զծանրըմբերելի Կարծրատառա
 լուծ անգրէն իշխանին : այդ որ բար
 ձեր զմեզս աշխարհի : Վասն անշու
 ժաքաւթնան : միայնոյդ Վաստածոյ
 զեղածան քնտօթիւնս , և մկրտու
 թնանն 'ի սուրբ յորդանան յառա :
 ջընթաց կարասպետէն Եւ զան իշխան
 'ի վերայ : կենարմարիդ ամենազոր
 սուրբ Հոգւոյդ , և վասն միայութն
 ձայնիդ : հաղթական , որ զհաղա
 աւթիւն քո յայտնէր : աշխարհի :
 զաշխարհապատ չարաղբակ բաղնա
 մեղ ժղկեղի անգրէա յամենքելի յոն
 ցանայ որպէս մարդասեր և զԱռ
 տաւած բարերար : Եւ վասն հան
 դիաի մարմութնան քո 'ի պատգա :
 զնն անպարտիւր կնն արմոյդ և վասն
 հիազօր հիւսկոյդ անկրկութիւ գերու
 նախան զօրութեանդ : շէն լոյն շնոր
 հացդ անեղին ցանօրնի յարկա մեղա
 ւորաց և անարմեղն 'ի շոծ խո :

Նաբհաբեհան, որ վասն Կարաւան-
 լոյս կարեկցարար կատարեցեր,
 բժշկեալ զվերաւորեալս զքաղաքս
 զիւ տաղտկացեալ հարուածս անօ-
 բնիս: Եւ վասն միւրոյ աշակերտաց
 քոյ զոր ընտրեցեր և հանեալ զնոսա
 'ի տարաշխարհս, զհերքեալս 'ի կե-
 նաց աշխարհէ ընկեալ վերադին յու-
 կանս ողորմութեան քո: Եւ փոխա-
 նակ տառապանացն 'ի ձանձրութիւն
 աշխարհիս, և կրելոյ կարողեզ զա-
 մենայն կիրս մարմնոյ իբրև զմարդ, և
 անցանելոյ ընդ սղւթ յաղաքս պար-
 տեաց պատկառեցելոյս 'ի շնորհեզ
 քումմէ, վերացո զամենայն պարտիս
 չարեաց 'ի մարմնոյ իմմէ, կեցուցիչ
 բնաւիցս, անմահ և անմահից թա-
 դաւոր, որ օրհնեալ ես յաւիտեանս
 յաւիտենից • ամէն:

ԺԱ

Անեղանեկ բնութիւն և բան հօր,
 անսկիզբն և անժամանակդ Աս-
 տուած, որ վասն որդեանց մերոց
 անստորապանգ պարտաւորեցար, և

Ժամանակաց արորիչք փակեցար
 ընդ ժամանակաւ . լոյսդ ծայրագոյն
 որ ծրարեցար 'ի խաւարի մարմնոյս ,
 զօրացս 'ի բնութիւն անառնելոյդ
 զահաւար օղորմութիւն գթութեամբ
 քո 'ի, անկա եղիւլոյս : Եւ վասն գի-
 մնլոյն անմահիդ 'ի հանգէս մահուն
 և հրաշագիտաւ ներդործութեան քո
 յընթրիան խորհրդոյ 'ի սուրբ վեր-
 նասունն , լոյծ յանժմերեքի ասն-
 ջանացն և վերածեա որպէս զԱ-
 տուած քարերար 'ի լոյսդ մշմնել-
 նաւոր : Եւ վասն ձաղանացն և աս-
 տիկին և թքոյն և հարուածի եղե-
 դանն , և բազմաթիւր հայհոյութեն
 զոր ընկալար 'ի գորացն և 'ի փարի-
 սեցւոցն յազագա տարագրելոյս յա-
 նեղաշէն գրախտէն , վերացո 'ի վե-
 րային չանորդոյս զձաղանն մահաւ և
 զամօթ պատկառանաց , զհարուածս
 դաժանասասա , և զապտակ անմահ
 մահուն , զոր մթերեցի իմ անառակ
 վարուքս : Վասն յատենի կալոյն քո
 առաջի պոնտացւոյ Պիղատոսի և
 հարցափորձ քառաւորին , և այլա-
 նելոյն 'ի հերովցիոց , զահաւար

Գառառատանին զպատիժն աներեկ
 աւուրն ցարձ յինէն: Եւ և փո-
 խանակ պատառելոյ պատմութեանին
 և մերկապարանին լինելոյն՝ զմերկա-
 ցեալո՝ ի կենաց լուսոյն ծածկեա
 առաւելածային . ողորմութեամբդ :
 Վասն փշեղէն պատկին և բառնալոյ
 զփայտն մահու ի վերայ կենսաբեր
 ուսոյդ, և վասն տարածման բազ-
 կացդ ի վերայ նորա, որով բացաւ
 սրովբէտիակ դուռն գրախտին, և
 վասն սևեռման բենուացն և կնքելոյն
 քո ընդդէմ առանգաց, և դիտելոյն
 զամենայն հեթանոսս, զտարածեալս
 ի վերայ հրահոսան բոցոյ գեհնին,
 և զսեռեալս ընդ անմահ մահուն
 անջանաց, և զկնքեալս մատանեաւ
 չարին՝ կորզեա կարող յամենայնի :
 Եւ վասն քնցախին և լեզւոյն որ ար-
 բեր, և տիգախոց կողին, և հրա-
 խառն սուրբ արեանդ և տւանդման
 հողոյդ, խոնարհման պարմնոցիդ
 ի վերայ կենսաբեր խաչին, քաղցրա-
 ցո զկամս հօր քո, և զճաշակ դառ-
 նութեան իմոյ ի քաղցրութիւն փո-
 խարկեա: Յայտեցո ի կաթուածե

սուրբ արեանգ յապառաժեալ հօ-
գիս, և պատահեա զգիր պարտուց
անձիւ տաղանդաց, և արձակեա 'ի
մեռեալ հոգիս վարդապետ Նազարու,
և յերանախան ձայնէ Կապուկին մի
անմասն կացուցաներ զիս: Մի որո-
շեր զիս յանգամոց քոց, և մի ար-
տաքոյ այցելութեան քո կացուցա-
ներ զիս ահաւոր և ամենագութ Առ-
տուած: Եւ վասն 'ի կարգ մեռելոյ
անկանիլն, և հզօր թաղմանն, և 'ի
մահիճն ծածկելոյ, և փակելոյ իմա-
նալի վիմիգ վիմով, և կնքելոյ մատա-
նեաւ մարմնեղինի, զկարկառս լեռ-
նատաքաւի վիմօք 'ի խորս անգնդա-
կուլ վիշապին վերաբերեա կեանքդ
աշխարհի: Վասն աստուածահրաշ-
անճառ յարութեան և խրախութե-
րնորեալ քո հօտին, և առակերտելոյ
կանանցն, և վասն համբարձմանն
յաննկատելի կեանս էական լուսոյն,
և զհոյակացեալ քրտունս արեան
աշխատութեանց, զոր առաջի ա-
ռաքչիգ քո աղերս մատուցեր սակս
մերոյ յանցանաց, և զգաճնացեալ
կամս անեղիգ, և զգարձուցեալ ե-

րնսս ահաւորից շրջեցեր 'ի քաղց-
րութիւն, և ետուր ակնարկել յա-
րարածս լի քաղցրութեամբ. արդ
դայս պմննայն ունիմ առ քեզ բազ-
մամեղմ բարեխօս. բամբ Արատուած,
մի թողբար զիս զուր և ժանայն յան-
բաւ բարութեանցդ, զոր շնորհեցեր
աշխարհի: Եւ մի անմամբ-հաներ զիս
վասն բազում յանցանաց իմոց, քան-
զի քեզ կարեցի է պմննայն: Հաշ-
տեա ընդ իս բարերար, և հաշտեցո
զհայր քո օրհնեալ, քաղցրացո զա-
մննազոր սուրբ Հոգիդ, և ծածկեա
զնախատինս. զաղքալի առաքմնաց
իմոց: Մի բարձրացուցաներ զչարիս
իմ քան զանշափ դթութիւն քո. մի
պահեր ոփոս յաւիտեան, և մի տար
զգինս արեան քո 'ի ձեռս թշնամւոյն:
Վայ ինձ, քանզի մնացի պապքեալ 'ի
ջրոցդ կենաց ընդ զաղբալի տեսու-
թեան չկտաց. յերկնաւոր հիասրա-
շութենէդ զրկեալ գտայ, և ընդ համ-
բուրից թռչակացեալ թշնամւոյն 'ի
վայր անկեալ եզէ 'ի դրկաց բարձ-
րելոցդ: Ընդ ազմարմակ լինելոյս 'ի
յերկնային կամարացդ զերծայ, և

Ընդ պաշտօնաւորաց անասեացս 'ի վե-
 րինդ. Երուսաղէմէ գերեցոյ. Ընդ
 շահս և ընդ պատնիկս գնեցով ըզ-
 կեանս իմ, 'ի հայրական ասմէդ զու-
 սափաջ փափկութեան Ագին հեր-
 քեցայ, և 'ի մեղկութենէ մարտոյ ըզ-
 մեզս կենաց գրափափն փակեցի :
 Յախճարկութենէ մահաբեր աշտոյ
 իմ 'ի ջուր, 'ի յափտեմից յառոյ
 խառամանց քոյ աստաղբեցոյ, և
 յընթանալ մտաքս իմ յանցանս՝ զերս
 խորանապոյ երկնից քափակեցի : Այս-
 ելուչ և ցանկալի եղև ինձ զան-
 կուած կերպապետաց հազարս քան զան-
 ճառ պատկն զոր հիւսեցին մասունք
 հզարիդ : Եւ սիրեցի համարեցոյ զու-
 նայնութիւն ունայն մեղասակք աշ-
 խարհիս իմն զհրեղինացն պարտե-
 ցութիւն, և հրճուեցի հրճութեամբ
 առժամանակեաց կենացս քան ըզ-
 մշանջենաւոր հաջանաքան երկնից
 արգայիդ : Գեղեցիկ երևեցաւ գեղ
 կորստեան եղկեցոյս քան զկերպու-
 րանս այնոցիկ, որոց նշտըն կիցու-
 զարարածս : Եւ վայելուչ 'ի միտս
 իմ նկարեցաւ առժամանակեաց ան

ցուանք քան զաստուածային փա-
ռայդ արդեառութիւն : Այլ յապե-
ցայ իմով կորստեամբս , և ոչ ետեւ
հանգիստ ամենեցուն արարչիդ :

Եւ արդ որպէս համարձակեցայց
հառաչել գոչել և պաղատել առ
քեզ անձնուելի . բնութիւն և բան
հօր : զի թէ զամենայն ծամանակս
իննայ իմոց յերկիր անկեալ փայ-
ցեմ , ոչ ունիմ համարձակութիւն
համբաւեալ զաչս իմ 'ի բարձունս ,
ոչ շարժել զշրթունս , և ոչ կարկա-
ւել առ քեզ գէտեա , զի մերթիկ հնո-
ցի յաւիտեանից խաւարին ծառայեալ
'ի սոցանէ ծովածաւալ մեծութիւն
անարածեցաւ առաջի բարձրելոյդ , և
չանձարան ամենայն անօրէնութեան
գտայ : Քանիցս անգամ բարձրացու-
ցի զեզլիւր իմ 'ի բարձունս , և բանս
ահագնալուրս առ բարձրեացք խո-
սեցայ : Քանիցս անգամ խռովեցու-
ցի զարարիչք իմ , և 'ի գառնութիւն
ինձ զերկնային զօրսդ գարձուցի :
Քանիցս անգամ յանգճեցայ մտա-
նել 'ի յարկս քո անարժան անձամբ ,
և կամ քանիցս անգամ անգնէհեր կա-

ցի 'ի սրբութեանց քոց անմեղքութեամբ . քանիցս անգամ զոգտումս թեամբ քո զանցարարի, և ոչ ետու փառս անուանեալ քում սրբոյ . քանիցս անգամ նորօրէն յանցանայ միտք իմ եղեն գտիչ : Քանիցս անգամ մտաբերիկ եղէ յայն իրն որ ընդ բնութեամբ մարգոյ ոչ բերի, և կամ քանիցս անգամ յետս կացի յԱստուծոյ փրկչեզ իմմէ : Ոչ ձանձրացայ 'ի չարեաց, և ոչ արարի չղւմռ իմոյ անօրէնութեա . յամենայն ժամ չարահար պտռնիկ, յանցաւոր, ամբարժշտ, անողորմ, անղեղձ, գառնախորհուրդ, բազիլատեաց, հեղձծոյլ, և ամենայն պատրանաց ցանկացող և թշուառութեանց նեղքոյ անկեալ : Եւ արդ զկարգ լինիցի ինձ փրկութիւն գտանել, որ այսչափ դառնացուցի զքեզ, և եղէ կործանիչ և սատակիչ անձին իմոյ, և յայդ քան մարգասիրութենեզ և յանճառ փառացզ ցրկեալ գտայ : Բայց յոյս անյուսապի անձին իմոյ լինի անսահման քո ողորմութիւնդ, որ զայդ քան անեղ աստուածութիւնդ իջու

ցեր յայնքան ահեղ խոնարհութիւն
վասն մեղաւորաց, որ և թուք և ապ-
տակ ընկալար. և զոր երկինք երկ-
նից և տիեզերք ամենայն տանել ոչ
կարեն, և բնութիւնք հրեզինացն
ճառել ոչ կարեն, 'ի գերեզման ի-
ջեր:

Արդ վասն զի անբաւ է յիշատակ
իմոյ յանցանացս և մարտագիտելի;
վասն այսորիկ զահաւոր և զսոսկալի
անօրէնութիւն քո ունիմ բազմամե-
ղիս բարեխօս, և զկիրս չարչարանաց
քոց անիմ աշխարհաւ երկնաւոր և
երկրաւոր բնութիւնս: զի հանդի-
սակից լիցին և ճար անճարագիրս: Եւ
զպաղատանս իւրեանց սակաւ արկ-
ցեն առաջի ահաւոր անբութեանդ,
և օթանգան լիցի բարեխօս հոգիդ
սուրբ, և քնամահալ հայրական
տեսչութիւնդ, զի անբարեխանալի
բնութիւն բարձրօրայդ 'ի վերայ իմ
'ի քաղցրութիւն փառօրկեսցի, և
հասանչումն հասցի 'ի սիրտս քաղցր
և բարի անյիշաչար տէրութեանդ,
որ օրհնեալ ես յաւիտենից յառ-
անանս, ամէն:

Եւ արդ, տեղ իմ Բիւսւմ, զայն-
քան զարութիւնդ և զպղծութիւնդ
մի տեարացուցաներ ժամ իմոյ անու-
րէնութեանս, և մի՛ ի խոցը և ի խոցն
դիր իմ զպղծարի և խաւարայլին մի
տակութեանս անկանիք:՝ այլ զայն
զամենայն կապանս փնջեալս զար-
տեալ իմոյ, և պատառեա զձեռք
դիր իմոյ յամենայնս: Բազ զյան-
ցանս, քաւեա զանգրէնութիւնս իմ,
և ազարթեա միջցեա եմ՝ ի մարմնի:
սրբեա զմտս և զհոգիս յամենայն
ազտե շարեալ: Ճարգ անձարաց և
հմարգ ամենայն անհասցութեանց,
լեր բոխի մկրտարեալ ոգւոյս, և
արեւ զպղծութեան քռապեղանիս՝
մահահարստան զանկոյս, և արժա-
նաւորեա զքնմամբ, արտասուց և
հաւաքմամբս արամբ, արժանաւոր
ապաշխարութեամբ և արիւմնս ա-
ւազանս: Հասանել Թաղութեան,
և աչալքութեամբ կալ տառիք տա-

կապի ահաւոր բեմից 'ի մեծի և յան-
 եղեկ աւաւրն համառօտի, յորժամ
 հրեշտակապետացն հնչին փողքն, և
 շարժին ամենայն տարր և անտարր
 յերկրպարտութիւն ամենատարր Եր-
 րաբովութեանց, և գլխակալ ապա-
 նին հիմունք անգնդացին հաստա-
 տութեանն 'ի յահէ արժիւտապար բա-
 ցոյ փայլատակակոյն թարմանն, երկ,
 նստաբաւի կրկնեացն, և 'ի կոյ-
 ծափնապար ցոլմանէ շանթից լա-
 բալ աղեղանցն: յորմէ հրեհնալ
 հալին բնութիւնք եղեղաց: յորժամ
 դաւարին երկինք և հրացեալ լա-
 ծանին պարունակք վերին հաստա-
 տութեանն: Յորժամ բարացեալ
 ծիփն ըրինքն յաւիտենից և ամե-
 նայն զքաղեացս Եւթիք ընթանեալ
 'ի տագնապէ աւաւրն ահապին՝ առ-
 կալի սարատփմամբ յահէ ահաւո-
 լիք տագնապէալ տառանին: Յոր-
 ժամ հաւրն յաւիտենից ըստ զընթա-
 արարանոց, և արատքին խաւարին
 բացակայեալ երեմն ճանապարհքն:
 Յորժամ բանին անեղբարկան բերանք
 դրոյն անգնդոց, և ըրնենն գծովք

զգործեցին խրեանց, և առաւանդէն
 հրամանաւորէք և արեգք ասորաւորք
 խաղան 'ի նստաւ: Ետեւոր՝ գահեջէն
 դաժանն մի զմեզ և առանկին և տիրաւ
 կեպլ արամաւ ինեամբ ցանկանէ ծը-
 ծեւ զարիւնս ամբարշտայն: Ետ-
 ժամ քանամ քրտնիք երկնից և երկին
 բանակք անմահիցն խաւքս արեւոյ
 զգորմանազան զինուոր՝ ակն տանկաւ
 երկման անմահ արքայից: Ետեւոր՝
 դարբիշէրանն անաղին հիշէ փաշ-
 առ յաւիտեանիցն անցեալան՝ եւեւ ա-
 հա փեռայ քայ արեւ ընդ անաղ նա-
 րա, և գորգեալ զարհուրանալ համա-
 հաւտքին մարմնեղինացս անաղք
 ըստ փառքանդիւր կերպի՝ նիւրն ա-
 ռեալ անանի: Ետեւոր՝ ամենայն
 ծնունդք Արտանց յարգանքէ երկնի
 վերարեւելալք ըստ ինքարանդիւր
 մասին երկնակեալ ցայտին գործք
 ամենեցուն և նշանակեալ գրին 'ի
 մարմնա խրեանց շերիքն անաղքն:
 Ետեւոր՝ քակին անանջրակալք խա-
 ռանայ վերին անաղաւտայ, և բա-
 նին անաւ գրտնիք և վերանան յոգ-
 նազան քողք երեսայ անաւորից, և

յանմատոյց լուսոյց հատանին ճա-
ռագոյլմբն, և ցուցանիս անցուցա-
կանդ հրեղինացն . ցորմէ այլայլեալ
բնութիւնք վերինդօրութեանցն հա-
շին, և զարհուրեալ երկիւղալի տար-
ասփմամբ տաղմտովն յանեղահրաշ-
փութաց. քոյ, Յիր : Յորժամ լուծա-
նին, համարէն բնութիւնք եղելոցս
յիսկապիս ակնադեմութենէ կրթազ-
գեայ վնութեանցդ, և քնի ամուռ
գաղտնատանի, և քնարածալի գա-
տաղական իշխանութիւն բանիւթնա-
տուծոյ, և ամենայն արարածք զը-
շուցեալ ընդգրկեմ դրանց երկնից ամեն
ունեղով երեման յամեցելոյ, վերայ-
ին 'ի վերջնաւ գիշերին : Յորժամ
երկիւս ընդ ամա երկնից՝ ամապիտա-
ղաց գաղտնեւմբ, և գասք սրբոցն
ընթանան ընդ մասը երկնից ար-
քայիդ, և մեղաւորքն հաղին որպէս
մամ 'ի հապր յերեսաց քոյ : Յոր-
ժամ հասնին առ հինաւորցն յա-
տեանն ահագին, և բաժանին օգիւն
և այրիքն, և բանին ցալութիւնքն
հրեղինացն, և երկիւս իւրաքանչիւր
տակք, և գաղտնիք և յայանիք հրա-

պարտեցին ամենեկեան աստիճան
 կապի բեմեր, և դառնարեալ պարտա-
 ցեալ հիացեալ երկնային և երկրային
 բնութիւնքս կան աստիճ : Յարժամ
 ճառագայթք աւարտ խաղին ցար-
 ցեալ պանկ խաղայ խաւարին ըս-
 տաւորէ, և ի քոյ բառնան ամենայն
 լուսաւորացն ճառագայթք : Յար-
 ժամ քննին վարմին իրեն ի քոյ
 երամք մարտարացն, և յանաջ բն-
 րեալ երեսակին գործք խրաբանդիւս
 րացն, և պատգամնաւ պրճանայեալ
 կարկին բերանք բնութիւն ի պատառ
 խանաստաւութենէ ամենաբեմեր, և
 շարաւ հասոյ դառնութիւն չարեացն
 նշաւակի աստիճ անհաւար անբա-
 րեանք, և ամենն այն յաւիտենից
 և գեհենն անանեղի կարաստեա-
 նայն ընի : Յարժամ անաշտ և ասը-
 ստեղի հասանի ի վերայ նոցա վը-
 ճիւս անանհ մահաւն, և ցարեալ աս-
 մենայն հրեղմնայն հանգեղան շար-
 ժին վերացալեալ զհրանդութիւն դա-
 ւաղանա բարեութեան ի վերայ նո-
 ցա և ոչ ասն ընդ երկնեղ բանից :
 զի հասանի ճար վերութեան ամ

պարզապէս . ամբէ խաւարն , և յար-
 ձանքն հրեղին գիւտնցն պատեալս պա-
 շարէ զնոսս : Եզրժամ հասաւ ռաւմ
 դաշանն ահեկացն 'ի սասանապի ա-
 զնախցն հասանէ մերձ . յերկինս 'ի
 պարզասանապարանգինս առաջի քո ,
 և ամենազաք ամեն քո ոչ ըսէ զհրե-
 շունս ազազանին , զի ամեն քո ոչ ըսե-
 անէ , և երեսք քո ոչ գտանայ 'ի
 նոսս , այլ միշտ բարի բնութիւնք 'ի
 քարեալմբան փոխարկի 'ի վերայ որ-
 դացն քարեալմեան , և ուրբնա-
 լմեանք անբաւ արգասցանէ նոցա ըն-
 թաւով գտանալմեան յայնմ գառ-
 նալմէ ժաման , և փոխանակ ամեն
 կարգալմեան յաւոյ զանկեմիցն ա-
 ւանդ զմէքս ' քարեալմբան 'ի վերայ
 քարեալմեան պծարմի , և անհրա-
 ժեշտ մտախառն յաւիտենից հոցն
 'ի վերայ նոցա սարանի : Եզրժամ
 կապին ոտքի մեզ անգին գերեզայն
 անգրեկերկի կայծակնեալս արտա-
 չիկացեալ շանկիւցն , և անկանին 'ի
 վիճ յաւիտենից , այն որ արտաքոյ
 պայծառմեան քո խնամին սահմանք :
 Ուստի յարաւորս բնիւն թնայն

և ճշգրիտմունքը պատմականն և համարժեք
 նախադասարարի համարն անմիջապես ան-
 դան 'ի վերայ և սահեալ յայլ ևս
 անգանդա անգնողոց ծանկին յորժա-
 նաշարի որդեալի կոհակդն հրա-
 տալան իբր զմիտն փարկեալոյ յա-
 բովոյն անբառ լինանց իւրոց: Յոր-
 ժամ արտաքսին ապին վրակին 'ի
 կիզալստն հաւր տարակալոց հան-
 դէք անօրինացն, կնքեալ գրաւիք
 մատանիս անգնիք և անգր ևս ի-
 ջեալ իրաւամբքն յանդառ յան-
 տարան փապարանա դժակոյն, այնու-
 քին ոյք պատել գտնաւորքն ըն-
 քեալ 'ի բերան անգնարակաւ զիւ-
 րացն՝ փարկեալ և իւրոյնաւ զտոյն
 աւելնան իւրաքանչիւրոյն արով մե-
 ղան քեւ հրաւիրոյն որդեանքն շեղեա-
 կաւտեալ զեանոյն անձամբքն: Յոր-
 ժամ իւր հաւարի տակնն կնք
 կենաց աշխարհիս, և փառարմե ա-
 լարանք յաշխարհակնն, և միակ
 արդարութիւն և փառարմութիւն և
 հանդի տմեալոյ արտառանակն
 'ի ցմեակարաց շաղկապեմնաւոյն,
 և ընկն յիշատակք մեղադարաց յե-

բնապ քոյ, և հայրախնամ գլխու-
 թեամբ 'ի դիրկս քո գրաւես զայնո-
 սիկ որք տաճարացուցին զանձինս
 իւրեանց օթեան ազնուածու թէգ-
 քո լինել և ըմպել զբաժնիկ չարչա-
 րանոց քոյ, զնի հարսնամբան ահեղ,
 հասանէ ժամանակն Թրում պտս-
 քեալ ցանկային երամբ արդարոցն .
 զի ըմբռնեալ եղեւ արքայութիւն
 սրբոցն, և ժամանեաց օրն այն օրհ-
 նեալ օրհնելոյդ :

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ

- 1 Այլ օրինակ հրանիւմ :
 - 2 Այլ օր . անդադարային :
 - 3 Այլ օր . ԴԵ Է :
 - 4 Օրինակ անկախաբան :
 - 5 Այլ օր . զարգացող անկախ :
 - 6 Թուղթ անկախ է յօրինակէն :
-

